



Vlaams  
Parlement

ingediend op **1787** (2018-2019) – Nr. 1  
18 december 2018 (2018-2019)

## **Ontwerp van decreet**

tot ontbinding van het Fonds Jongerenwelzijn  
en tot wijziging van het decreet  
van 30 april 2004 tot oprichting  
van het intern verzelfstandigd agentschap  
met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin  
en het decreet van 12 juli 2013  
betreffende de integrale jeugdhulp

## INHOUD

|                                                                                                 |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Memorie van toelichting .....                                                                   | 3  |
| Voorontwerp van decreet.....                                                                    | 21 |
| Advies van de Strategische Adviesraad voor het Welzijns-, Gezondheids- en<br>Gezinsbeleid ..... | 31 |
| Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen .....                                     | 45 |
| Advies van de Raad van State .....                                                              | 63 |
| Ontwerp van decreet.....                                                                        | 75 |

## MEMORIE VAN TOELICHTING

**A. Algemene toelichting****1. Situering**

Het regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2014-2019 'Vertrouwen, verbinden, vooruitgang' kondigde verschillende fusies aan, zowel van beleidsdomeinen, entiteiten als strategische adviesraden.

Hiermee worden verschillende doelstellingen beoogd. Met het oog op beter bestuur is het noodzakelijk om alle taken die inhoudelijk samenhangen, ook organisatorisch samen te brengen. De Vlaamse Regering hoopt zo verkokering tegen te gaan en een meer samenhangend beleid te kunnen voeren. Daarnaast zullen fusies ook efficiëntiewinsten mogelijk maken, aangezien grotere entiteiten bepaalde schaalvoordelen opleveren. Door agentschappen bij een andere entiteit onder te brengen, kunnen zaken als boekhouding, personeelsbeleid, accountmanagement, overheidsopdrachten enzovoort veel efficiënter verlopen.

De conceptnota van de Vlaamse Regering van 20 september 2013 (VR 2013 2009 DOC.1013/1) vermeldt nog andere voordelen. Zo leidt een fusie tot beter en sterker bestuur door onder andere een meer samenhangend beleid (daling van de verkokering), wordt het voor de burger voortaan duidelijker tot welke entiteit hij zich moet richten en vereenvoudigt de werkrelatie tussen de bevoegde minister en de leidend ambtenaar. Eveneens heeft een fusie tot gevolg dat een aantal efficiëntiewinsten gerealiseerd kunnen worden zoals onder meer de realisatie van schaalvoordelen, de betere dienstverlening aan en informatiedoorstroming naar de burger, de daling van het aantal topambtenaren en kunnen de uitgaven voor bezoldigde raden van bestuur en regeringscommissarissen dalen.

Het Vlaamse regeerakkoord 2014-2019 voorziet in de samenvoeging van een aantal beleidsdomeinen en de vermindering van het aantal entiteiten en strategische adviesraden volgens het nieuwe organogram van de Vlaamse overheid dat als bijlage bij het regeerakkoord gaat.

De voorgestelde fusie kadert in de conceptnota en het regeerakkoord, al werd ze niet met naam vermeld in de regeringsdocumenten.

**2. Context****2.1. Samenvatting**

Al van bij het begin van de integrale jeugdhulp wordt gestreefd naar een geïntegreerde aanpak door alle actoren die betrokken zijn bij de jeugdhulp. Het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp heeft daartoe de basis gelegd.

De voorbije jaren is er steeds verder gewerkt aan een doorgedreven intersectorale en integrale aanpak. Een belangrijke stap hierbij is de gewijzigde governance met het intersectorale aansturingscomité, het nieuw samengestelde intersectorale raadgevend comité en de intersectorale regionale overleggen integrale jeugdhulp.

Men stelt echter vast dat in het belang van de kinderen, jongeren en gezinnen er nood is aan een nog verregaandere stap om de ondersteuning en hulp zo geïntegreerd mogelijk aan te bieden. Om dit ten volle te realiseren, wil men evolueren naar een agentschap dat zo maximaal mogelijk de totaliteit van dienst- en hulpverlening aan kinderen, jongeren en gezinnen biedt. Het vertrekt hierbij van de

preventieve gezinsondersteuning en ondersteuning van basisvoorzieningen tot de diverse vormen van jeugdhulp en de uitbouw van het jeugddelinquentierecht.

Om dit te realiseren, wordt voorgesteld om een nieuw agentschap Opgroeien uit te bouwen, vanuit een fusie tussen Kind en Gezin en Jongerenwelzijn.

## 2.2. Een agentschap Opgroeien

Via een eengemaakt agentschap Opgroeien wil men de zorg en ondersteuning van het kind of de jongere en hun gezinnen beleidsmatig sterker aansturen.

De diversiteit aan gezinnen is groot. Er zijn verschillende continua te beschouwen: van ongeboren kind naar (jong)volwassenheid, van zelfbeschikking en autonomie naar sturing, van vrijwillig over maatschappelijk noodzakelijk naar gedwongen, van preventie naar interventie, van mobiel over ambulant naar verblijf, van vragen over spanning naar crisis en problemen.

Elk gezin bevindt zich op meerdere continua, telkens op wisselende plaatsen, zonder enige vorm van lineariteit. Men spreekt dan ook beter niet meer van een continuüm, maar van een traject dat kinderen, jongeren en gezinnen afleggen met op verschillende momenten mogelijks heel verschillende perspectieven.

De agentschappen Kind en Gezin en Jongerenwelzijn begeven zich beide op deze continua en sluiten heel sterk op elkaar aan.

Daarnaast is er ook een deel van de huidige doelgroep van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (verder VAPH) die beleidsmatig mee wordt genomen in het verhaal, namelijk een specifieke doelgroep binnen de minderjarigen met een handicap. Concreet gaat het om het aanbod inzake GES+ (complexe gedrags- en emotionele stoornissen), oriëntatie- en behandelingscentra, onderdelen van aanbod in het crisisprogramma.

Nu al zijn er processen inzake ondersteuning en hulp van minderjarigen met een handicap geïntegreerd in de integrale jeugdhulp. In eerste instantie gaat dit om de toeleiding via de toegangspoort naar het niet rechtstreeks toegankelijke aanbod van het VAPH, zowel de multifunctionele centra (MFC) als het persoonlijkeassistentiebudget (PAB), dat kan ingezet worden tot de leeftijd van 21 jaar (en onder bepaalde voorwaarden tot en met 25 jaar).

Volgend aanbod wordt nu ook overgeheveld naar het nieuwe agentschap:

- gedrags- en emotionele stoornis (GES+)-aanbod/multifunctionele centra (MFC's) die aflijnbaar werken met een groep minderjarigen/jongvolwassenen die een complexe, gecombineerde ondersteuning vragen inzake hun beperking, ontwikkelingsvragen en opvoedings- en/of gedragsproblemen;
- de observatie- en behandelingscentra;
- de centra voor ontwikkelingsstoornissen.

Het gaat hier dus over ondersteuning van minderjarigen en jongvolwassenen in situaties waar een combinatie van een beperking, ontwikkelingsvragen, opvoedings- en gedragsproblemen aanwezig zijn die een integrale aanpak vergen.

Verder is het evident, vanuit een zo maximaal mogelijk geïntegreerd beleid, dat het agentschap heel duidelijke samenwerkingen zal moeten opzetten met andere belangrijke levensdomeinen van kinderen en jongeren. Concreet gaat het hier zeker om belangrijke linken met onderwijs, maar ook met de geestelijke gezondheidszorg.

Daarnaast zal er ook voldoende samenwerking moeten zijn in het kader van continuïteit van de minderjarigheid naar meerderjarigheid.

### 2.3. Rechtspersoonlijkheid

Het nieuwe agentschap Opgroeien regie voldoet omwille van de bredere taakinvulling en doelgroep aan de criteria inzake rechtspersoonlijkheid omwille van de hieronder volgende redenen.

#### *a) Financiële/budgettaire overwegingen: beheer eigen inkomsten/afzonderlijke boekhouding*

Concreet gaat het om de inning van ouderbijdragen voor kinderopvang die door Kind en Gezin deels herverdeeld worden over de voorzieningen, inning van ouderbijdragen voor residentiële zorg, inning van kinderbijslagen (rechtstreekse betaling van de kinderbijslagkassen aan het huidig Fonds Bijzondere Jeugdbijstand), de ontvangsten voortvloeiend uit de tussenkomsten in de geneeskundige zorgen en de bijdragen van personen ten aanzien van wie hulp wordt georganiseerd of van onderhoudsplichtige personen en inning van ouderbijdragen in het kader van adoptie. Een deel van deze inkomsten moet opnieuw worden aangewend ten behoeve van de personen in kwestie en dient strikt gescheiden gehouden te worden van de globale financiële stromen van de Vlaamse Gemeenschap.

#### *b) In rechte autonoom kunnen optreden*

Dit is vooral van belang in het kader van de mogelijkheid om zich burgerlijke partij te stellen in bepaalde rechtszaken waar kinderen of jongeren betrokken zijn, om op die manier zo accuraat mogelijk informatie te krijgen in functie van handhaving, dit zowel binnen de kinderopvang als binnen pleegzorg, adoptie enzovoort.

#### *c) Nauwe samenwerking met andere bestuurslagen/andere actoren in het werkveld*

Hier wordt verwezen naar de sterke samenwerking met het lokale bestuur voor heel wat basisvoorzieningen inzake preventieve gezinsondersteuning en lokale programmatie voor kinderopvang. In het oprichtingsdecreet van Kind en Gezin wordt expliciet de opdracht opgenomen om voor de realisatie van de doelstellingen samen te werken en samenwerkingsakkoorden af te sluiten met instanties, instellingen, diensten en verenigingen die eveneens op het vlak van de taken van het agentschap actief zijn. Het gaat onder meer om kraamklinieken, jeugdpsychiatrie, justitiële partners enzovoort. Heel concreet wordt verwezen naar het afsluiten van een convenant met de lokale besturen in het kader van uitbreidingen kinderopvang of het afsluiten van samenwerkingsovereenkomsten in het kader van gegevensuitwisseling tussen kraamklinieken en Kind en Gezin. Daarnaast worden er ook in het kader van interlandelijke adoptie samenwerkingsovereenkomsten afgesloten.

#### *d) Publiek-private samenwerking*

In lijn met bovenstaande wordt ook verwezen naar de mogelijkheid tot publiek-private samenwerking, waarbij voor de uitbreiding kinderopvang (KOALA) een samenwerking werd opgezet met een private investeerder om de budgettaire inspanningen van de Vlaamse Regering kracht bij te zetten, zodat er nog meer initiatieven ondersteund konden worden.

- e) *Belangrijk is dat volgens artikel 115 van het decreet van 27 april 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid, Kind en Gezin is aangeduid als verwerende partij bij geschillen rond het groeipakket. Rechtspersoonlijkheid is hiervoor een absolute vereiste.*

#### 2.4. Een beter en efficiënter bestuur

De integratie van Jongerenwelzijn en Kind en Gezin onder één leiding draagt bij aan de doelstelling van de Vlaamse Regering, waarbij ze ten volle inzet op bestuurlijke efficiëntie: "We stellen paal en perk aan de verkokering. We verminderen het aantal entiteiten en voegen bepaalde beleidsdomeinen samen." (pagina 14 van het Vlaamse regeerakkoord).

##### a) *Efficiëntie inzake erkennings- en subsidiëringsprocessen*

Door de integratie in één agentschap kunnen de erkennings- en subsidiëringsprocessen op elkaar afgestemd worden. Voor de opdrachten ten aanzien van jongeren met een handicap gaat het enkel om een specifiek deel van het overgeheveld aanbod. Nu worden organisatoren soms geconfronteerd met verschillende processen uit agentschappen. Aansturing van deze processen vanuit één agentschap leidt automatisch tot een efficiëntere werking en administratieve vereenvoudiging.

##### b) *Efficiëntie inzake registratiesystemen en meer uniforme rapporteringen*

De voorbije twee jaar werd reeds werk gemaakt van een intersectoraal jaarrapport Integrale Jeugdhulp. De gegevens vertrekken echter nog te vaak vanuit verschillende systemen, en vooral verschillende interpretaties of betekenisgevingen. Via aansturing van één agentschap kan er efficiënter gewerkt worden aan meer uniforme systemen en rapporteringen.

##### c) *Efficiëntie inzake concrete dienstverlening*

Binnen Kind en Gezin wordt er vanaf 1 januari 2019 gewerkt met sterkere multidisciplinaire teams die geïntegreerde gezinstrajecten aanbieden aan gezinnen met jonge kinderen. Binnen Jongerenwelzijn werken op het regionale niveau ondersteuningsteams jeugdhulp, sociale diensten jeugdrechtbank, integrale toegangspoort enzovoort. De processen van deze verschillende teams kunnen nog veel naadlozer op elkaar aansluiten, zodat veel meer gezinnen nog efficiëntere ondersteuning en hulp krijgen. Hieronder valt ook de verdere afstemming tussen de dienstverlening in het kader van maatschappelijke noodzaak, vanuit de vertrouwenscentra kindermishandeling (Kind en Gezin) en de ondersteuningsteams jeugdhulp (Jongerenwelzijn). Er wordt ook verwezen naar de verdere afstemming tussen de oriëntatie- en behandelingscentra (VAPH) en de onthaal-, oriëntatie- en observatiecentra (Jongerenwelzijn). Tot slot zijn er ook mogelijkheden inzake efficiëntere samenwerking inzake pleegzorg en adoptie, zowel naar de gezinnen toe als op vlak van beleidsmatige verantwoordelijkheid (Vlaamse centrale autoriteit voor adoptie, centrale autoriteit voor pleegzorg).

##### d) *Efficiëntie inzake ondersteunende diensten*

Binnen het nieuwe agentschap zullen de krachten inzake IT, communicatie, klachtenmanagement, juridische expertise, logistieke regionale ondersteuning enzovoort ook worden gebundeld.

##### e) *Efficiëntie inzake agentschappen*

Conform het Vlaamse regeerakkoord leidt deze integratie tot vermindering van één leidend ambtenaar. Ook diverse beslissings- en overlegstructuren zullen worden

gerationaliseerd. Zo wordt bijvoorbeeld onderzocht of men van drie raadgevende comités naar één raadgevend comité kan evolueren.

De Vlaamse Regering zal voor het einde van dit jaar een beslissing nemen over de organisatie van het/de raadgevende comité(s).

## 2.5. Organisatie en aansturing van de twee betrokken agentschappen

Hierboven werd reeds conform het kaderdecreet Beter Bestuurlijk Beleid beschreven waarom het nieuwe agentschap beantwoordt aan de criteria als een intern verzelfstandigd agentschap (verder IVA) met rechtspersoonlijkheid en er ook effectief nood is aan een agentschap met rechtspersoonlijkheid.

Gezien het Agentschap Jongerenwelzijn een IVA zonder rechtspersoonlijkheid is, zou de volledige inkanteling van deze IVA in de IVA met rechtspersoonlijkheid een meerkost betekenen omwille van het verschil in afrekening van de pensioenlasten. De financiering van het wettelijk pensioen van het statutair personeel van Jongerenwelzijn komt immers volledig ten laste van de federale staatskas.

De Vlaamse Gemeenschap betaalt als werkgever van deze personeelsleden een zogenaamde responsabiliseringsbijdrage, die zoals bepaald in de Bijzondere Financieringswet bepaald is tot 2020 en afgetrokken wordt van de dotatie van de Federale Staat aan de Vlaamse Gemeenschap. Zoals in het federale regeerakkoord bepaald is, wordt dit vanaf 2021 een groeiende patronale bijdrage (tot 8,86%) aan de federale overheid.

Kind en Gezin daarentegen maakt nog deel uit van de pool der parastatalen, zoals bepaald in de wet van 28 april 1958. Dit betreft een georganiseerd omslagsysteem waarbij de kostprijs van de lopende ambtenarenrustpensioenen wordt vertaald in een bijdragepercentage dat iedere openbare instelling verschuldigd is op de weddemassa van haar actieve vastbenoemde statutaire personeelsleden.

Tevens, elke omgekeerde hypothese waarbij statutair personeel van de IVA met rechtspersoonlijkheid naar de IVA zonder rechtspersoonlijkheid zou worden overgedragen, brengt ook een meerkost met zich mee. De pensioenlasten van de gepensioneerden van Kind en Gezin moeten a rato van het aantal overgedragen personeelsleden overgenomen worden door de Vlaamse Gemeenschap. Deze pensioenlasten van Kind en Gezin liggen helaas (omwille van een oud personeelsbestand van Kind en Gezin) heel wat hoger dan de bijdragen die betaald worden aan de pool der parastatalen en die door de overdracht wegvallen. Daarnaast moet voor elk overgedragen statutair personeelslid de pensioenlast naar de toekomst ook ten laste worden genomen.

Om de voorliggende fusie binnen een budgetneutrale context te laten verlopen, wordt gekozen voor de combinatie van een IVA met rechtspersoonlijkheid Opgroeien regie met de strategische kernbevoegdheden op het terrein van Opgroeien en een IVA zonder rechtspersoonlijkheid Opgroeien die de uitvoerende taken ter realisatie van de strategische kernbehoeften op zich neemt. De twee samen worden aangestuurd door één leidend ambtenaar en één directieteam.

Er wordt gekozen om de geïntegreerde werking te realiseren door een aanpassing van het oprichtingsdecreet van het agentschap Kind en Gezin en een wijziging van het oprichtingsbesluit van het Agentschap Jongerenwelzijn.

De IVA met rechtspersoonlijkheid Opgroeien regie beheert het budget en neemt de strategische kernbevoegdheden op het terrein van Opgroeien op, voert een geïntegreerd jeugd- en gezinsbeleid en een geïntegreerd voorzieningenbeleid, neemt de opdrachten over van het Fonds Jongerenwelzijn en behoudt verder de huidige

bevoegdheden van het agentschap Kind en Gezin. De IVA zonder rechtspersoonlijkheid Opgroeien behoudt de huidige bevoegdheden, met uitzondering van de regie en strategie.

Op die manier hoeft er geen personeel van de ene IVA naar de andere IVA te worden overgedragen en is er dus geen meerkost.

Er kan eventueel wel gewerkt worden met beperkte detachering vanuit de ene IVA naar de andere IVA indien noodzakelijk.

De twee agentschappen worden vanuit een eenheid van ondernemingsplan door één leidend ambtenaar en vanuit één directieteam aangestuurd, zodat de inhoudelijke integratie en aansturing volledig worden gerealiseerd. De facto zullen beide agentschappen als één entiteit optreden, geleid worden en diensten verlenen.

### 3. Inhoud

Het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin wordt gewijzigd op de volgende punten:

- 1° wijziging van de naam Kind en Gezin naar Opgroeien regie;
- 2° aanvulling van de definities, onder andere aangezien de doelgroep van het agentschap uitbreidt naar ook de jongeren tot en met 25 jaar;
- 3° de aanpassing van de missie van het agentschap;
- 4° de wijziging enerzijds en uitbreiding anderzijds van de kerntaken en taken van het agentschap;
- 5° een aantal aanvullingen aan de financieringsmogelijkheden van het agentschap en dit ten gevolge van de ontbinding van het Fonds Jongerenwelzijn en de overdracht van het gehele vermogen aan het agentschap Opgroeien regie;
- 6° een aanpassing aan de bepaling met betrekking tot het reservefonds zodat deze middelen voor het geheel van het gefuseerde beleidsveld kunnen aangewend worden;
- 7° een aanpassing aan het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp wat betreft de vertrouwenscentra kindermishandeling en de centra voor kinderopvang en gezinsondersteuning;
- 8° een herinvoering in het decreet van 20 april 2012 over kinderopvang van baby's en peuters rond handhaving;
- 9° een slotbepaling noodzakelijk ten gevolge van deze decreetswijziging zodat de Vlaamse Regering de bevoegdheid krijgt om gedurende twaalf maanden na de inwerkingtreding van dit decreet de bestaande wets- en decreetsbepalingen te wijzigen, aan te vullen, te vervangen of op te heffen, om ze in overeenstemming te brengen met de bepalingen van dit decreet en het kaderdecreet;
- 10° de ambtshalve aanstelling van de huidige administrateur-generaal en de algemeen directeur van Kind en Gezin in een nieuwe dienstaanstelling gelet op de uitbreiding van de bevoegdheden en de fusie van de bevoegdheidsdomeinen;
- 11° de opheffing van het decreet van 7 maart 2008 inzake bijzondere jeugdbijstand.

Het gewijzigde oprichtingsdecreet heeft tot gevolg dat het intern verzelfstandigd agentschap Kind en Gezin, vanaf de datum van inwerkingtreding van artikel 5 van het ontwerp van decreet de nieuwe naam 'Opgroeien regie' zal dragen.

Het ontwerp van decreet beschrijft het vernieuwde takenpakket van dit agentschap, dat de beschreven regietaken bevat voor het uitgebreide beleidsveld.

Het agentschap neemt eveneens de taken en bevoegdheden over van het Fonds Jongerenwelzijn dat door dit ontwerp van decreet ontbonden wordt. Het agent-

schap beheert het budget, maakt de programmatie op van de besteding van de middelen en volgt de terugvordering op van de onverschuldigde betalingen.

Het agentschap zal eveneens de rechtszaken voeren met betrekking tot het volledige beleidsveld, zodat de rechtszaken kunnen ingeleid of opgevolgd worden namens het agentschap Opgroeien regie en niet namens de Vlaamse Gemeenschap. Om in een aantal strafonderzoeken op de hoogte te zijn van feiten die gepleegd worden ten aanzien van minderjarigen, bijvoorbeeld in vergunde of erkende voorzieningen, stelt Kind en Gezin zich op heden regelmatig benadeelde partij of soms burgerlijke partij. Het moet mogelijk blijven om dit te blijven doen zonder hierbij de rechtspersoonlijkheid van de Vlaamse Gemeenschap te betrekken.

Om te vermijden dat een van beide agentschappen zou moeten tussenkomen bij een rechtszaak waarbij een ander agentschap betrokken is, wordt hier bepaald dat alle rechtszaken zullen gevolgd en of ingeleid worden vanuit het agentschap Opgroeien regie.

#### **4. Adviezen**

##### **4.1. Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (verder SERV) en de Strategische Adviesraad Welzijn, Gezondheid en Gezin (verder SAR)**

Hierna wordt een reactie weergegeven op de belangrijkste opmerkingen uit de adviezen van de SERV en de SAR.

*Opmerkingen aangaande de opzet van de fusie en het aandeel VAPH (zowel SERV als SAR)*

De integratie naar een eengemaakt agentschap Opgroeien omhelst uiteraard meer dan enkel een herschikking van administraties, of meer dan alleen maar meer organisatorische en bestuurlijke efficiëntie.

Door deze eenmaking is er een evolutie naar een agentschap dat zo maximaal mogelijk de totaliteit van dienst- en hulpverlening aan kinderen, jongeren en gezinnen biedt, en deze dienstverlening dan ook zo optimaal mogelijk kan uiten, en afstemmen. Via een eengemaakt agentschap Opgroeien wordt de zorg en ondersteuning van het kind of de jongere en hun gezinnen beleidsmatig sterker aangestuurd.

Via een eengemaakt agentschap kan men de erkennings- en subsidiëringsprocessen op elkaar afstemmen. Via een eengemaakt agentschap streeft men ernaar om de processen van de verschillende teams (MDT's, ondersteuningsteams jeugdhulp, sociale diensten jeugdrechtsbank en gemandateerde voorzieningen) naadlozer op elkaar te laten aansluiten, zodat gezinnen nog efficiëntere ondersteuning en hulp krijgen.

De eenmaking is een verdere stap in een proces dat al enkele jaren loopt. Het eengemaakte agentschap zal een scope omvatten die vertrekt van de preventieve gezinsondersteuning en ondersteuning van basisvoorzieningen tot de diverse vormen van jeugdhulp en de uitbouw van het jeugddelinquentierecht. Dit is nog niet de gehele scope van de jeugdhulp, maar toch een belangrijke stap voorwaarts.

Er heerst in beide adviezen onduidelijkheid over het aandeel van het VAPH dat overkomt naar het ene agentschap. Dit wordt echter regelgevend en in de nota van de Vlaamse Regering duidelijk afgebakend. Concreet gaat het over het volgende aanbod:

- gedrags- en emotionele stoornis (GES+)-aanbod/multifunctionele centra (MFC's) die duidelijk onderscheiden werken met een groep minderjarigen/jongvolwas-

- senen die een complexe, gecombineerde ondersteuning vragen inzake hun beperking, ontwikkelingsvragen en opvoedings- en/of gedragsproblemen;
- de observatie- en behandelingscentra;
  - de centra voor ontwikkelingsstoornissen.

Het gaat hier dus over de ondersteuning van minderjarigen en jongvolwassenen in situaties waar een combinatie van een beperking, ontwikkelingsvragen, opvoedings- en gedragsproblemen aanwezig zijn die een integrale aanpak vergen.

Dit vormt een eerste stap, en betreft niet het gehele aanbod binnen het VAPH ten aanzien van minderjarigen. Die keuze is gemaakt om de verdere ontwikkeling in het kader van de persoonsvolgende financiering niet te hypothekeren en deze verder door het VAPH te laten uitrollen.

Verder is het evident, vanuit een zo maximaal mogelijk geïntegreerd beleid, dat het agentschap heel duidelijke samenwerkingen zal moeten opzetten met andere belangrijke levensdomeinen van kinderen en jongeren. Concreet gaat het hier zeker om belangrijke linken met onderwijs, maar ook met de geestelijke gezondheidszorg. Dit is geen limitatieve oplijsting, ook sectoren die de SERV en SAR vermelden, komen hier uiteraard in beeld (OCMW's (openbare centra voor maatschappelijk welzijn), huisvesting enzovoort).

*Opmerkingen aangaande de (juridische) constructie van de fusie (zowel SERV als SAR)*

Het is correct dat de pensioenproblematiek ertoe geleid heeft dat er een constructie is opgezet bestaande uit twee IVA's in plaats van idealiter één IVA. Als antwoord op de vraag van de SERV volgen hier de ruw geschatte meerkosten indien men tot een inkanteling van Jongerenwelzijn in Kind en Gezin of omgekeerd zou zijn overgegaan: 18,7 miljoen euro respectievelijk 10 miljoen euro.

Het bestaan van twee IVA's, één met en één zonder rechtspersoonlijkheid, met een ogenschijnlijke overlap in de uitvoerende taken doorheen de twee IVA's (waar de regie enkel in één IVA zit) is echter niet zo problematisch als de adviezen van SERV en SAR voorstellen. Door de eenheid in aansturing (één leidend ambtenaar, één directieraad, één ondernemingsplan enzovoort) zal er in de feiten een eengemaakt agentschap zijn. Dat dit kan, toont de constructie aan die al jaren bestaat voor wat Jongerenwelzijn zelf betreft. Jongerenwelzijn bestaat tot nu ook uit twee IVA's, één met (Fonds Jongerenwelzijn) en één zonder rechtspersoonlijkheid (Agentschap Jongerenwelzijn).

Momenteel zijn de uitvoerende taken over beide agentschappen verdeeld, en zit de regie vooral in het Agentschap Jongerenwelzijn. Hier geldt het principe van eenheid van aansturing en werkt deze constructie probleemloos.

*Opmerkingen over het draagvlak voor transitie (zowel SERV als SAR)*

Het is wel degelijk de bedoeling om in de transitie de diverse stakeholders, zoals daar zijn de eigen personeelsleden, de sectoren, het raadgevend comité, de gebruikers enzovoort mee te nemen.

*De vraag naar expliciete motivering van de rechtspersoonlijkheid (SERV)*

In de nota van de Vlaamse Regering staat een aparte rubriek die de motivatie voor de rechtspersoonlijkheid weergeeft, en afdoende lijkt. Het cascadesysteem waar naar de SERV verwijst, werd in het verleden reeds toegepast bij oprichting van zowel Kind en Gezin als het Fonds Jongerenwelzijn, waardoor het niet nodig werd geacht dit nog eens te herhalen (gezien deze twee gewoon fuseren). De SERV stelt

dit tevens zelf in haar advies: "De SERV vindt het evident dat de nieuwe IVA, als verlengstuk van de IVA met rechtspersoonlijkheid "Kind en Gezin" en als overnemer van de opdrachten van de IVA met rechtspersoonlijkheid "Fonds Jongerenwelzijn" rechtspersoonlijkheid krijgt toegewezen gelet op de bredere taakinvulling en doelgroep."

*Opmerking over de naam Jeugd en Gezin (SAR)*

De gehanteerde naam Jeugd en Gezin in de diverse documenten was een werknaam. Er werd in het najaar een traject opgestart om de definitieve naam vorm te geven. De suggestie van de SAR 'Kinderen, jongeren en gezin' werd hierin alvast meegenomen. De nieuwe naam van het agentschap luidt Opgroeien.

*Artikelsgewijze opmerkingen (SAR)*

Opmerking bij artikel 6 van het voorontwerp van decreet: "De bevoegdheid van het agentschap strekt zich uit tot de leeftijd van 25 jaar. Het algemeen doortrekken van de leeftijd van de doelgroep tot 25 jaar beantwoordt zeker aan de actuele maatschappelijke nood. Er moet wel nagegaan worden wat hiervan de consequenties zijn (middelen, capaciteiten, ...)."

Reactie: er is geen weerslag op middelen en capaciteiten. Het betreft een eenmaking van wat nu bestaat, ook wat betreft leeftijdsgrenzen.

Opmerking bij artikel 19 van het voorontwerp van decreet: "De decretale regeling van de tegemoetkoming in de kosten van geneeskundige verzorging is belangrijk voor alle voorzieningen die werken met kinderen, jongeren en ouders en waarvoor het nieuwe agentschap bevoegd wordt. Daarom bevestigt de raad het belang van dit artikel, dat de overgedragen voorzieningen en de uitbreiding van de doelgroep aan de regeling toevoegt. We verwachten dat dit zo uitgevoerd wordt en dat het agentschap deze doelgroepomschrijving dus ook zo toepast."

Reactie: er is geen uitbreiding van de doelgroep voor wat betreft de tegemoetkoming in de kosten van geneeskundige verzorging.

Opmerking bij artikel 4 van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 november 2018 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 oktober 2018 tot uitvoering van het decreet van 7 maart 2008 inzake bijzondere jeugdbijstand en het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003: "Bij het uitvoeren van zijn missie stelt het agentschap onder meer het volgende uitgangspunt centraal: "4° de verantwoordelijkheid en de mogelijkheden van de jongere en zijn ouders of opvoedingsverantwoordelijke". De raad vraagt terug te keren naar de oorspronkelijke formulering, namelijk "maximaal een beroep doen op de eigen verantwoordelijkheid en de mogelijkheden van de doelgroep". Deze benadering drukt voor de raad beter uit dat een actieve participatie in de hulpverlening gewenst is."

Reactie: de nieuwe formulering is iets preciezer geschreven, maar streeft hetzelfde doel na als de oude formulering. Er is geen reden om terug de oude formulering op te nemen.

#### 4.2. Advies van de Raad van State

De Raad van State leverde haar advies 64.284/1 af op 6 november 2018.

Aan het advies van de Raad van State werd op volgende wijze gevolg gegeven:

- ingevolge het advies van de Raad van State worden in artikel 4, §3, tweede lid, van het gewijzigde decreet de woorden "en de voorzieningen" geschrapt, aan-

- gezien het ontwerp van decreet betrekking heeft op de missie en taken van het agentschap en niet deze regelt van de voorzieningen (rubriek 7 van het advies);
- aan artikel 5 van het gewijzigde decreet (zoals vervangen door artikel 9 van het voorliggende ontwerp van decreet) worden een aantal wijzigingen doorgevoerd.

Zo wordt, na het advies van de Raad van State, vooreerst een duidelijker onderscheid gemaakt tussen de overkoepelende taak inzake regie en strategie van het agentschap en de uitvoerende taken van het agentschap, wat betreft het voeren van een geïntegreerd jeugd- en gezinsbeleid en een geïntegreerd voorzieningenbeleid. Hiertoe wordt het artikel herschikt in twee paragrafen.

De eerste paragraaf omvat de twee kerntaken van het agentschap, met name (1) de regie en strategie over de acht verschillende beleidsdomeinen en (2) de financiering van de doelgroep, opgenomen in artikel 4, §2, van het gewijzigde decreet, en de subsidiëring van voorzieningen.

De tweede paragraaf omvat de twee uitvoerende taken van het agentschap, met name (1) het voeren van een geïntegreerd jeugd- en gezinsbeleid en (2) het voeren van een geïntegreerd voorzieningenbeleid.

Het derde lid van de oorspronkelijke paragraaf 2, wordt het tweede lid van de nieuwe eerste paragraaf, daar dit lid een nadere toelichting verleent aan de kerntaak met betrekking tot de financiering van de doelgroep en de subsidiëring van de voorzieningen, zoals vermeld in paragraaf 1, 2°.

Ingevolge het advies van de Raad van State wordt in artikel 5, §1, 2°, en paragraaf 1, tweede lid, inleidende zin, van het gewijzigde decreet de taalkundige aanpassing gedaan door de "financiering van de personen" te schrijven in plaats van "de financiering aan de personen" en wordt de inleidende zin van het tweede lid gewijzigd als volgt: "Het beheren van de financiering van de personen en de subsidiëring aan de voorzieningen, vermeld in paragraaf 1, 2°, omvat de volgende taken." (rubriek 8 en 9 van het advies).

In paragraaf 1, tweede lid, 2°, wordt het woord "ontvangen" toegevoegd (rubriek 10 van het advies).

Om te verduidelijken dat het voeren van een geïntegreerd jeugd- en gezinsbeleid een uitvoerende taak is van het agentschap, wordt in paragraaf 2, 1°, b), het woord "implementeren" ingevoegd, en in punt c) de zinsnede "en uitvoeren via eigen personeel en via samenwerkingsverbanden met partners".

Ook wordt in artikel 5, §2, 1°, h), de zinsnede "vergunnings-" ingevoegd om alle mogelijke hypothesen te vatten, naast de reeds vermelde.

Vervolgens wordt in artikel 5, §2, 2°, het voorzieningenbeleid volledig ondergebracht onder het agentschap Opgroeien regie en dit omwille van de volgende argumenten:

- 1° het is duidelijker naar de doelgroep en derden wie het bevoegde agentschap is voor het gehele voorzieningenbeleid;
- 2° om de beoogde doelstelling van stroomlijning van procedures van erkenning en subsidiëring te kunnen realiseren, is het belangrijk te kunnen werken vanuit hetzelfde agentschap;
- 3° om ook voor de rechtszaken te kunnen optreden vanuit hetzelfde agentschap;
- 4° om duidelijkheid te creëren voor de financieringsstromen van de erkende en vergunde voorzieningen.

Om tenslotte opnieuw alle mogelijke hypothesen te vatten, naast de reeds vermelde, wordt in paragraaf 2, 2°, a), "toekennen van een kwaliteitslabel" ingevoegd;

- ingevolge het advies van de Raad van State wordt in artikel 6, paragraaf 1, 2°, van het gewijzigde decreet geschrapt, gezien dit opgenomen wordt in artikel 4 van het vermelde decreet en in het decreet van 12 april 2012 houdende de organisatie van kinderopvang van baby' en peuters. De andere paragrafen blijven weliswaar behouden (rubriek 11 van het advies). In tegenstelling tot wat de Raad van State in rubriek 11 stelt, kan niet het volledige artikel 6 opgeheven worden. Ook kan niet zoals oorspronkelijk werd voorgesteld paragraaf 1 volledig worden geschrapt omwille van de actuele opdrachten van het agentschap met betrekking tot kinderopvang;
- de Raad van State wijst in rubriek 12 van het advies op een mogelijke onduidelijkheid ten aanzien van de taken van het agentschap inzake crisisopvang van jonge kinderen, de taken inzake verstoorde opvoedingsrelaties en de hulpverlening bij kindermishandeling alsook de taken wat binnenlandse en interlandelijke adoptie betreft door het opheffen van artikel 8, §1, en artikel 8/1 van het gewijzigde decreet.

Om hieraan tegemoet te komen wordt een nieuw artikel 7/3 ingevoegd dat nadere omschrijving geeft aan de taken in het kader van adoptie.

Deze taken zijn gebaseerd op artikel 20 van het decreet van 20 januari 2012 houdende regeling van de interlandelijke adoptie van kinderen en zijn de aanvullende taken van het agentschap met betrekking tot adoptie. Het is belangrijk deze taken te verankeren in het oprichtingsdecreet van het Vlaams Centrum voor Adoptie opgericht binnen het agentschap Opgroeien regie.

Daarnaast wordt in artikel 5 van het gewijzigde decreet een duidelijker onderscheid gemaakt tussen de overkoepelende regie- en strategietaak van het agentschap en de uitvoerende taken van het agentschap wat betreft het voeren van een geïntegreerd jeugd- en gezinsbeleid en een geïntegreerd voorzieningenbeleid. Ook worden de termen 'implementeren' en 'uitvoeren via eigen personeel en via samenwerkingsverbanden met partners' toegevoegd in artikel 5, §2, van het gewijzigde decreet. Alle taken van het agentschap worden eveneens vermeld in artikel 12 van het gewijzigde decreet;

- ingevolge het advies van de Raad van State wordt in artikel 20, eerste lid, 9°, van het gewijzigde decreet de zinsnede ", in het bijzonder de bijdragen van ouders of derden in de kostprijs van diensten" geschrapt aangezien de bijdrage van de ouders ook wordt opgenomen in het nieuw toegevoegde punt 13° (rubriek 13.1 van het advies);
- naar aanleiding van de opmerking van de Raad van State in rubriek 13.2, worden in artikel 20, 4°, van het voorliggende ontwerp van decreet de kinderen of jongeren met een handicap of een vermoeden van handicap ingevoegd, door het opnemen van de verwijzing naar artikel 4, §2, 7°, van het gewijzigde decreet. Deze laatste doelgroep wordt hierbij toegevoegd, en betreft de doelgroep van de minderjarigen met een handicap. De doelgroep minderjarige in pleegzorg wordt niet opgenomen, omdat daar de pleegzorgouders instaan voor die kosten en niet de Vlaamse overheid.

De Vlaamse Regering heeft geen bevoegdheid om generiek een tegemoetkoming te regelen in de kosten van geneeskundige verzorging, waar het kinderen, jongeren aanstaande ouders en gezinnen betreft. De tegemoetkomingen in de kosten van geneeskundige verzorging worden door de Vlaamse overheid enkel ten aanzien van kinderen en jongeren toegekend die residentieel verblijven in een Vlaamse voorziening of opgenomen worden in een gemeenschapsinstelling. Het is enkel in het kader van het in voorliggend ontwerp van decreet opgenomen residentieel verblijf of opname in een gemeenschapsinstelling dat de

Vlaamse Regering bevoegd is om maatregelen te treffen met betrekking tot de tegemoetkoming in de kosten van de geneeskundige verzorging, waarbij de overheid in de rechten treedt van deze persoon. Het betreft dus niet louter en alleen de tegemoetkoming, maar ook het in rechte treden en is dus een specifieke situatie die optreedt in het kader van het voorzieningenbeleid. Het betreft niet een generieke regelgeving die aanleiding zou geven tot discriminatie, in tegenstelling tot wat de Raad van State opneemt in haar advies;

- ingevolge het advies van de Raad van State wordt het oorspronkelijke artikel 25 van het voorliggende ontwerp van decreet geschrapt en wordt de bepaling enigszins aangepast opgenomen in artikel 3 van het voorliggende ontwerp van decreet. Zo wordt verduidelijkt dat de uitstaande verbintenissen ten laste van het programma GE worden overgenomen (rubriek 14 van het advies);
- ingevolge het advies van de Raad van State wordt in artikel 28 van het voorliggende ontwerp van decreet, de zinsnede "en de titularis van de functie van algemeen directeur van het agentschap Jongerenwelzijn, zoals vermeld in artikel 14 van het besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 7 maart 2008 inzake bijzondere jeugdbijstand en het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid van 18 juli 2003" geschrapt en wordt een overeenkomstige passage ingevoegd in het ontwerp van besluit (rubriek 15 van het advies).

Naast de aanpassingen op basis van het advies van de Raad van State werden nog de volgende technische wijzigingen aangebracht aan het besluit:

- zoals ook werd geantwoord in antwoord op het advies van SAR wordt een andere naam voorgesteld voor beide agentschappen, met name:
  - a) Opgroeien regie, voor het agentschap met rechtspersoonlijkheid;
  - b) Opgroeien, voor het agentschap zonder rechtspersoonlijkheid.
- er wordt in artikel 6 van het voorliggende ontwerp van decreet een nieuwe definitie ingevoegd, met name van 'jeugd- en gezinsbeleid', en de definitie van 'gezinsbeleid' wordt aangepast aan de definitie die werd opgenomen in het decreet van 27 april 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid, zodat duidelijk is dat het agentschap Opgroeien regie ook bevoegd is voor de regie inzake de selectieve participatietoelagen. Dit laatste ontbrak in de huidige definitie van gezinsbeleid in het oprichtingsdecreet van het agentschap Opgroeien regie;
- in artikel 8 van het voorliggende ontwerp van decreet worden ter verduidelijking nog enkele technische wijzigingen aangebracht aan de doelgroep van het agentschap;
- in artikel 16 en 17 wordt telkens de toevoeging gedaan van artikel 7/3 met betrekking tot de opdrachten van de Vlaamse centrale autoriteit. In artikel 17 wordt eveneens artikel 7/1 toegevoegd, aangezien ook voor deze opdrachten de Vlaamse Regering over de in artikel 12 vermelde bevoegdheden moet beschikken.

Deze bepalingen 10 en 12 van het gewijzigde decreet dienen alle taken van het agentschap te bevatten;

- in artikel 20 van het voorliggende ontwerp van decreet wordt een nieuw punt 1° ingevoegd, om duidelijk te maken dat het agentschap Opgroeien regie de taken van het Fonds Jongerenwelzijn overneemt en aldus niet enkel over de huidige ontvangsten zal kunnen beschikken, maar ook over de ontvangsten van het agentschap Opgroeien en het Fonds Jongerenwelzijn, dat wordt opgeheven.

Daarnaast wordt in punt 3° een nieuw punt 16° toegevoegd, met name bestuurlijke geldboeten. Hoewel deze reeds worden vermeld in sectorale regelgeving, en dus bij invoering reeds werden voorgelegd aan de Raad van State, worden deze nu voor de volledigheid toegevoegd;

- er wordt in het voorliggende ontwerp van decreet een nieuw artikel 25 ingevoegd, dat de handhavingsbepaling in het decreet van 20 april 2012 houdende de organisatie van kinderopvang van baby's en peuters, om in het geval van

dringende noodzakelijkheid, de aanmaning achterwege te laten, te herstellen. Deze bepaling werd ten onrechte geschrapt door het decreet van 19 januari 2018 houdende het overheidstoezicht in het kader van het gezondheids- en welzijnsbeleid. Aangezien de Raad van State zich reeds heeft uitgesproken over deze bepaling in haar advies 61.391/3 van 16 juni 2017, dient deze niet opnieuw te worden voorgelegd aan de Raad van State.

De doorgevoerde wijzigingen zijn van dermate technische aard, met een zeer beperkte impact, dat deze niet opnieuw dienen te worden voorgelegd aan de Raad van State.

## **B. Toelichting bij de artikelen**

### Artikel 1

Artikel 1 bepaalt dat dit ontwerp van decreet een gemeenschapsaangelegenheid regelt.

### Artikel 2 tot en met 4

De artikelen 2 tot en met 4 regelen de ontbinding van het Fonds Jongerenwelzijn en de overdracht van het vermogen, de rechten, activiteiten en verplichtingen naar het agentschap.

Artikel 2 bevat de decretale machtiging om over te gaan tot de ontbinding van het Fonds Jongerenwelzijn.

Het Fonds Jongerenwelzijn is een intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid opgericht bij decreet van 7 maart 2008 inzake bijzondere Jeugdbijstand.

Aangezien de missie en de kerntaken van het Fonds Jongerenwelzijn volledig worden overgenomen in het door dit ontwerp van decreet uitgebreide takenpakket van het agentschap kan tot de ontbinding van het Fonds Jongerenwelzijn worden overgaan, waarbij het vermogen, de rechten en plichten en de activiteiten worden overgedragen aan het agentschap.

Artikel 3 stelt dat de ontbinding een ontbinding is 'zonder vereffening', te vergelijken met de vereffening zoals gebruikt bij de opslorping van vennootschappen.

Conceptueel geldt de vereffening van de vennootschap(pen) als overbodig, vermits het de bedoeling is dat het gehele vermogen van elk van de bij de fusieoperatie betrokken vennootschap(pen) in zijn geheel overgaat in handen van de overnemende, of nieuw opgerichte, vennootschap.

Deze logica wordt ook toegepast voor de samenvoeging van het Fonds Jongerenwelzijn en het agentschap Opgroeien regie, reden waarom in dit artikel uitdrukkelijk wordt gesteld dat de in artikel 2 vermelde ontbinding van het Fonds een ontbinding zonder vereffening is waarbij, om de continuïteit te garanderen, het gehele vermogen van het Fonds alsmede het geheel van zijn taken, activiteiten, rechten en verplichtingen wordt overgedragen aan het agentschap Opgroeien regie.

Ingevolge het advies van de Raad van State werd het oorspronkelijke artikel 25 geschrapt en wordt de bepaling enigszins aangepast opgenomen in artikel 3 van het voorliggende ontwerp van decreet. Zo wordt verduidelijkt dat de uitstaande verbintenissen ten laste van het programma GE worden overgenomen.

De diverse praktische voorwaarden en modaliteiten alsmede de procedure van deze overdracht zullen worden geregeld door de Vlaamse Regering.

Artikel 4 stelt dat de samenvoeging pas uitwerking zal kunnen krijgen nadat diverse praktische zaken geregeld zijn.

Om deze reden bepaalt het eerste lid van artikel 4 dat de datum waarop de overdracht van het vermogen van het Fonds Jongerenwelzijn uitwerking zal krijgen, zal worden vastgesteld door de Vlaamse Regering.

Aansluitend bepaalt artikel 4, tweede lid, van het voorliggende ontwerp van decreet dat de Vlaamse Regering zal bepalen op welke wijze deze overdrachten tegenstelbaar zullen worden aan derden.

#### Artikel 5

Dit artikel wijzigt in het opschrift de benaming van het agentschap Kind en Gezin naar Opgroeien regie.

#### Artikel 6

Artikel 2 van het gewijzigde decreet bevat een aantal definities. Aan die definities worden een aantal aanpassingen gedaan met het oog op de verdere decreetwijzigingen.

#### Artikel 7

In artikel 3 van het gewijzigde decreet wordt een wijziging aangebracht die betrekking heeft op de benaming van het agentschap.

#### Artikel 8

De missie van het agentschap wordt aangepast zodat deze nieuwe missie zowel de missie van het agentschap Kind en Gezin als de missie van het Agentschap Jongerenwelzijn bevat.

Ook de waarden worden licht herschreven naar aanleiding van deze decreetwijziging.

Ingevolge het advies van de Raad van State worden in artikel 4, §3, tweede lid, de woorden "en de voorzieningen" geschrapt, aangezien het ontwerp van decreet betrekking heeft op de missie en taken van het agentschap en niet deze regelt van de voorzieningen.

#### Artikel 9

Dit artikel bevat een wijziging aan artikel 5 van het gewijzigde decreet. Het somt de kerntaken en taken van het agentschap Opgroeien regie op. Een eerste kerntaak betreft de regie en strategie voor alle domeinen van de agentschappen Kind en Gezin en Jongerenwelzijn en worden uitgebreid met enkele opdrachten met betrekking tot een specifieke doelgroep van jongeren met een handicap.

De opsomming van alle kerntaken en taken is opgenomen in paragraaf 1 en 2 van artikel 5.

Ook het voeren van een geïntegreerd voorzieningenbeleid ten aanzien van de opgesomde sectoren, de financiering van de zorg aan de doelgroep en de financiering van de vergunde en erkende voorzieningen en het voeren van een geïntegreerd

voorzieningenbeleid, behoren voortaan tot de taken van het agentschap Opgroeien regie.

Naar aanleiding van het advies van de Raad van State werden een aantal structurele aanpassingen aangebracht om meer duidelijkheid te bieden bij de bevoegdheden van het agentschap (rubriek 12 van het advies van de Raad van State).

Ingevolge het advies van de Raad van State wordt in artikel 5, §1, 2°, en paragraaf 1, tweede lid, inleidende zin, de taalkundige aanpassing gedaan door de "financiering van de personen" te schrijven in plaats van "de financiering aan de personen" en wordt de inleidende zin van het tweede lid gewijzigd als volgt: "Het beheren van de financiering van de personen en de subsidiëring aan de voorzieningen, vermeld in paragraaf 1, 2°, omvat de volgende taken".

In het tweede lid, 2°, wordt het woord "ontvangen" toegevoegd.

In paragraaf 2, 1°, h), wordt het woord "vergunning" toegevoegd om alle mogelijke hypothesen te vatten. Om dezelfde reden worden in paragraaf 2, 2°, a), de woorden "toekennen van een kwaliteitslabel" toegevoegd.

#### Artikel 10

In artikel 6 van het gewijzigde decreet worden een aantal technische aanpassingen gedaan om de taken inzake kinderopvang in overeenstemming te brengen met de kerntaken van het agentschap.

Ingevolge het advies van de Raad van State wordt artikel 6, §1, 2°, van het gewijzigde decreet geschrapt. Deze bepaling wordt reeds gevat door artikel 4 van het gewijzigde decreet en in het decreet van 12 april 2012 houdende de organisatie van kinderopvang voor baby's en peuters. De andere paragrafen blijven weliswaar behouden.

#### Artikel 11

In artikel 7 wordt de uitdrukkelijke verwijzing naar de taken van de eigen personeelsleden van het agentschap geschrapt. Het gaat om een te beperkende specificatie, waardoor de mogelijkheden van het agentschap op het vlak van preventieve gezinsondersteuning worden verruimd en niet beperkt blijven tot de eigen personeelsleden.

#### Artikel 12

Er wordt een artikel 7/2 ingevoegd, dat de bevoegdheden bevat die het agentschap overneemt van het VAPH met betrekking tot de kinderen en jongeren met een handicap.

#### Artikel 13

De Raad van State wijst op een mogelijke onduidelijkheid ten aanzien van de taken van het agentschap inzake crisisopvang van jonge kinderen, de taken inzake verstoorde opvoedingsrelaties en de hulpverlening bij kindermishandeling alsook de taken wat binnenlandse en interlandelijke adoptie betreft door het opheffen van artikel 8, §1, en artikel 8/1.

Om hieraan tegemoet te komen wordt een nieuw artikel 7/3 ingevoegd dat nadere omschrijving geeft aan de taken in het kader van adoptie die niet gevat worden door het nieuwe artikel 5 van het decreet die een opsomming van de kerntaken en taken van het agentschap bevat.

Deze taken zijn gebaseerd op artikel 20 van het decreet van 20 januari 2012 houdende regeling van de interlandelijke adoptie van kinderen en zijn de aanvullende taken van het agentschap met betrekking tot adoptie. Het is belangrijk deze taken te verankeren in het oprichtingsdecreet van het Vlaams Centrum voor Adoptie opgericht binnen het agentschap Opgroeien regie.

#### Artikel 14

De eerste paragraaf van artikel 8 wordt geschrapt.

De bevoegdheden inzake crisisopvang van jonge kinderen, inzake verstoorde opvoedingssituaties en inzake hulpverlening bij kindermishandeling worden voortaan opgenomen in het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp en worden aldus gevat door het gewijzigde artikel 5 van het decreet van 30 april 2004.

De bevoegdheden betreffende binnenlandse en buitenlandse adopties worden vermeld in het gewijzigde artikel 5 van het decreet van 30 april 2004 en in het nieuw ingevoegde artikel 7/3.

#### Artikel 15

De vertrouwenscentra Kindermishandeling worden opgenomen in het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp.

Bijgevolg wordt artikel 8/1 van het decreet van 30 april 2004 geschrapt.

#### Artikel 16

Artikel 10 van hetzelfde decreet wordt aangepast om de bepaling in overeenstemming te brengen met de kerntaken van het agentschap, met name:

- de invoering van een artikel 7/2 dat betrekking heeft op de taken met betrekking tot de kinderen en jongeren met een handicap en artikel 7/3 dat betrekking heeft op de taken in het kader van adoptie;
- het schrappen van de uitdrukkelijke beperking tot de 'beleidsuitvoerende taken' van het agentschap;
- de aanpassing van de terminologie 'cliënteel', naar 'personen, vermeld in artikel 4, §2', teneinde duidelijk te verwijzen naar de doelgroep zoals gedefinieerd in artikel 4, §2, van hetzelfde decreet.

Daarnaast wordt er ook een nieuw punt 3° ingevoegd. Het vijfde lid van artikel 10 van het gewijzigde decreet wordt aangevuld met "aanstaande ouders", naar aanleiding van de in het nieuwe artikel 4 van het gewijzigde decreet opgenomen doelgroep.

#### Artikel 17

Artikel 12 van hetzelfde decreet wordt aangepast om te conformeren naar alle kerntaken van het agentschap en met name de invoering van een nieuw artikel 7/2 dat betrekking heeft op de nieuwe taken van het agentschap met betrekking tot de kinderen en jongeren met een handicap en artikel 7/3 dat betrekking heeft op de taken in het kader van adoptie.

#### Artikel 18

In artikel 16 van hetzelfde decreet wordt toegevoegd dat het hoofd van het agentschap zal bijgestaan worden door een algemeen directeur in beide Vlaamse agentschappen.

## Artikel 19

Artikel 19 van hetzelfde decreet handelt over de samenstelling van het raadgevend comité. De maatschappelijke geledingen van het beleidsveld worden uitgebreid met 'jongeren', naar de doelgroep van het agentschap.

## Artikel 20

De financiële middelen waarover het agentschap kan beschikken zoals vermeld in artikel 20 van hetzelfde decreet, worden aangevuld naar aanleiding van de integratie van het Fonds Jongerenwelzijn in het agentschap.

Hierbij worden de bepalingen van artikel 62, 2°, 10°, 11° en 14°, van het decreet van 7 maart inzake bijzondere jeugdbijstand overgenomen, alsook artikel 62, derde lid, van hetzelfde decreet.

Daarnaast wordt ook verduidelijkt dat het agentschap de taken van het Fonds Jongerenwelzijn overneemt en aldus niet enkel over de huidige ontvangsten zal kunnen beschikken, maar ook over de ontvangsten van het agentschap Opgroeien en het Fonds Jongerenwelzijn, dat wordt opgeheven.

Ingevolge het advies van de Raad van State (rubriek 13.1 van het advies) wordt in artikel 20, eerste lid, 9°, van het gewijzigde decreet de zinsnede „, in het bijzonder de bijdragen van ouders of derden in de kostprijs van diensten” geschrapt, aangezien de bijdrage van de ouders ook wordt opgenomen in het nieuw toegevoegde punt 13°.

Naar aanleiding van de opmerking van de Raad van State in rubriek 13.2 worden in artikel 20, 4°, van het voorliggende ontwerp van decreet de kinderen of jongeren met een handicap of een vermoeden van handicap ingevoegd, door het opnemen van de verwijzing naar artikel 4, §2, 7°, van het gewijzigde decreet.

## Artikel 21

In artikel 22 van hetzelfde decreet worden met betrekking tot het aanwenden van de middelen van het reservefonds een aantal technische wijzigingen doorgevoerd om het decreet in overeenstemming te brengen met de voorgaande wijzigingen.

## Artikel 22

In artikel 42 van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp wordt de verwijzing naar het oprichtingsdecreet van Kind en Gezin geschrapt.

## Artikel 23 en 24

In het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp wordt een nieuw artikel ingevoegd met betrekking tot de centra voor kinderzorg en gezinsondersteuning (CKG's). Deze voorzieningen vonden hun rechtsgrond in het oprichtingsdecreet van Kind en Gezin. Zij worden nu volledig onder de integrale jeugdhulp geplaatst.

De Vlaamse Regering krijgt in dit artikel een delegatie om enerzijds nadere regels te bepalen voor de opdrachten en de werking van de CKG's. Het betreft de wijze waarop de decretaal toegekende opdracht zoals vermeld in het eerste lid moet worden omgezet in de werking en dienstverlening van het CKG.

Eveneens krijgt de Vlaamse Regering een delegatie om bijkomende opdrachten toe te kennen voor zover deze betrekking hebben op de integrale jeugdhulp.

**Artikel 25**

Het Toezichtsdecreet van 19 januari 2018 verwijderde onterecht het tweede lid van artikel 18 van het decreet van 20 april 2012 houdende de organisatie van kinderopvang van baby's en peuters. Het betreft een handhabingsbepaling, om in het geval van dringende noodzakelijkheid, de aanmaning achterwege te laten. Artikel 26 herstelt het tweede lid van artikel 18.

**Artikel 26**

Dit artikel geeft de Vlaamse Regering de opdracht om de bestaande wetten en decreten in overeenstemming te brengen met het voorliggend ontwerp van decreet. Deze machtiging geldt tot twaalf maanden na de inwerkingtreding van het decreet. De besluiten van de Vlaamse Regering dienen binnen de twaalf maanden na datum van hun inwerkingtreding te worden bekrachtigd bij decreet. De nodige ontwerpen van bekrachtigingsdecreet voor die besluiten zullen met andere woorden tijdig moeten worden voorbereid.

Deze delegatie maakt het mogelijk om bij besluit de nodige aanpassingen aan decreten door te voeren.

**Artikel 27**

De huidige leidend ambtenaar van Kind en Gezin zal aangesteld worden door de Vlaamse Regering om de leiding op te nemen voor het agentschap Opgroeien. Gezien ook op de sterk verruimde opdracht die dit agentschap Opgroeien regie zal hebben en met het oog op de continuïteit van de aansturing, wordt in dit artikel vastgelegd dat de huidig leidend ambtenaar ambtshalve zal aangesteld worden in een nieuwe dienstaanstelling.

Ook de huidige algemeen directeur van Kind en Gezin zal een leidende rol opnemen met betrekking tot de verruimde opdrachten van het agentschap en zal ambtshalve onder dezelfde voorwaarden als geldt voor de leidend ambtenaar opnieuw worden aangesteld in het agentschap Opgroeien regie.

Ingevolge het advies van de Raad van State wordt in artikel 28 van het voorliggende ontwerp van decreet, de zinsnede "en de titularis van de functie van algemeen directeur van het agentschap Jongerenwelzijn, zoals vermeld in artikel 14 van het besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 7 maart 2008 inzake bijzondere jeugdbijstand en het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid van 18 juli 2003" geschrapt en wordt een overeenkomstige passage ingevoegd in het ontwerp van besluit.

**Artikel 28**

Dit artikel heft het decreet van 7 maart 2008 inzake bijzondere jeugdbijstand op.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Jo VANDEURZEN

VOORONTWERP VAN DECREET





**Voorontwerp van decreet tot ontbinding van het Fonds Jongerenwelzijn en tot wijziging van het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin en het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp**

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Algemene bepaling

**Artikel 1.** Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Ontbinding van het Fonds Jongerenwelzijn

**Art. 2.** Het Fonds Jongerenwelzijn, vermeld in artikel 54 van het decreet van 7 maart 2008 inzake bijzondere jeugdbijstand, wordt ontbonden.

**Art. 3.** De ontbinding van het Fonds Jongerenwelzijn is een ontbinding zonder vereffening waarbij het hele vermogen van het Fonds Jongerenwelzijn, alsook het geheel van zijn taken, activiteiten, rechten en verplichtingen, wordt overgedragen aan het Vlaams Agentschap voor Regie van Jeugd en Gezin. Dat gebeurt onder de nadere voorwaarden en volgens de procedure die de Vlaamse Regering bepaalt. Daarbij wordt de continuïteit gewaarborgd.

**Art. 4.** De overdrachten, vermeld in artikel 3, vinden plaats op de datum, die de Vlaamse Regering vaststelt.

De Vlaamse Regering bepaalt op welke wijze die overdrachten tegenstelbaar worden aan derden.

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin

**Art. 5.** In het opschrift van het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin wordt

het woord "Kind" vervangen door de woorden "Vlaams Agentschap voor Regie van Jeugd".

**Art. 6.** In artikel 2 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 20 april 2012, 29 november 2013 en 7 juli 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 5° wordt de zinsnede "elke organisatievorm die de ondersteuning organiseert en/of verleent" vervangen door de zinsnede "elke organisatievorm die dienstverlening, hulpverlening of ondersteuning organiseert of verleent aan kinderen, jongeren en gezinnen";

2° er worden een punt 8°, een punt 9° en een punt 10° toegevoegd, die luiden als volgt:

"8° agentschap: Het Vlaams Agentschap voor Regie van Jeugd en Gezin;

9° Vlaams Agentschap voor Jeugd en Gezin: het intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid Vlaams Agentschap voor Jeugd en Gezin, vermeld in artikel 1, 1° van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 oktober 2008 tot uitvoering van het decreet van 7 maart 2008 inzake bijzondere jeugdbijstand en het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003;

10° jongere: een persoon tot en met de leeftijd van vijftientwintig jaar."

**Art. 7.** In artikel 3, tweede lid, van hetzelfde decreet, worden de woorden "Kind en Gezin" vervangen door de woorden "Vlaams Agentschap voor Regie van Jeugd en Gezin".

**Art. 8.** Artikel 4 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 4. §1. Het agentschap heeft als missie om, samen met zijn partners, door een geïntegreerd jeugd- en gezinsbeleid, voor alle kinderen en jongeren tot en met vijftientwintig jaar, waar en hoe ze ook geboren zijn of opgroeien, zoveel mogelijk kansen te creëren en om een continuüm aan zorg, hulp en ondersteuning aan te bieden.

§2. Het agentschap oefent zijn taken uit voor de volgende personen:

- 1° de aanstaande ouders en gezinnen met kinderen en jongeren;
- 2° de personen en gezinnen die een kind willen adopteren;
- 3° de personen en gezinnen die een pleegkind of pleeggast in hun gezin willen opnemen;
- 4° de personen tot en met de leeftijd van vijftientwintig jaar voor wie de maatschappelijke integratie en participatie in het gedrang is gekomen of dreigt te komen door een problematische leefsituatie of door andere maatschappelijk niet aanvaardbare situaties;
- 5° de pleeggasten en pleegkinderen, vermeld in artikel 2, 8° en 10°, van het decreet van 29 juni 2012 houdende de organisatie van pleegzorg;
- 6° de personen die worden onderworpen aan maatregelen, opgesomd in een wet betreffende de opgave van maatregelen ten aanzien van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd;
- 7° de personen tot en met eenentwintig jaar, met een mogelijkheid tot verlenging tot en met vijftientwintig jaar, met een handicap of met een vermoeden van handicap;
- 8° de ouders, de opvoedingsverantwoordelijken en de natuurlijke personen die inwonen bij de personen, vermeld in punt 4°, 5°, 6° en 7°, of met die personen een affectieve band hebben, of in de buurt wonen of die geregeld contact hebben met hen, onder meer bij het schoolgaan, in de werksituatie of tijdens de vrijetijdsbesteding.

§3. Bij het uitvoeren van zijn missie stelt het agentschap de volgende uitgangspunten centraal:

- 1° respect voor de rechten van het kind en de jongere en zijn gezin of opvoedingsverantwoordelijken;
- 2° respect voor diversiteit;
- 3° de optimale ontwikkeling van het kind en de jongere;
- 4° de verantwoordelijkheid en de mogelijkheden van de jongere en zijn ouders of opvoedingsverantwoordelijken;
- 5° het behoud of het herstel van de maatschappelijke integratie van het kind, de jongere en zijn gezin of opvoedingsverantwoordelijken, en hun participatie aan de samenleving.

Het agentschap en de voorzieningen eerbiedigen bij hun optreden de ideologische, filosofische en godsdienstige overtuiging van de personen tot wie ze zich richten.

Het agentschap geeft mee uitvoering aan het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap, aangenomen in New York op 13 december 2006, en respecteert op elk moment de rechten van personen met een handicap die daarin geconcretiseerd zijn.”.

**Art. 9.** Artikel 5 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 7 juli 2017, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 5. §1. De kerntaken van het agentschap zijn:

- 1° de regie en strategie van het geïntegreerd jeugd- en gezinsbeleid bepalen voor:
  - a) de kinderopvang;
  - b) de preventieve gezinsondersteuning;
  - c) de toelagen in het kader van het gezinsbeleid;
  - d) de binnenlandse en interlandelijke adoptie;
  - e) de pleegzorg;
  - f) de integrale jeugdhulp;
  - g) de jeugddelinquentie;
- 2° een geïntegreerd voorzieningenbeleid voeren voor:
  - a) de kinderopvang;
  - b) de preventieve gezinsondersteuning;
  - c) de toelagen in het kader van het gezinsbeleid;
  - d) de binnenlandse en interlandelijke adoptie;
  - e) het aanbod voor ondersteuning van jongeren met een handicap of een vermoeden van handicap in de typemodule diagnostiek of de typemodule GES+ in de multifunctionele centra, zoals vermeld in artikel 1, 6° van het Besluit van de Vlaamse Regering van 26 februari 2016 houdende erkenning en subsidiëring van multifunctionele centra voor minderjarige personen met een handicap, en het aanbod georganiseerd door de centra voor ontwikkelingsstoornissen, zoals vermeld in hoofdstuk 2 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 16 juni 1998 tot regeling van de erkenning en de subsidiëring van de centra voor ontwikkelingsstoornissen;
- 3° de financiering aan de personen, vermeld in artikel 4, §2, beheren en de voorzieningen subsidiëren, met uitzondering van de financiering van de persoonsvolgende financiering voor personen met een handicap, vermeld in artikel 3 van het decreet van 25 april 2014 houdende de persoonsvolgende financiering voor personen met een handicap en tot hervorming van de wijze van financiering van de zorg en de ondersteuning voor personen met een handicap.

§2. De regie en strategie, vermeld in paragraaf 1, 1°, omvat de volgende taken:

- 1° beleid voorbereiden en ontwikkelen;
- 2° beleid coördineren en integreren;
- 3° het beleid monitoren en evalueren;
- 4° wetenschappelijk onderzoek voeren en ondersteunen;
- 5° een programmatie op basis van wetenschappelijk verantwoorde criteria opstellen;
- 6° informatie- en communicatiesystemen opzetten;
- 7° de dienstverlening maximaal integreren;
- 8° de erkennings- en subsidiëringsprocessen maximaal afstemmen;
- 9° de sectorale regelgeving evalueren;
- 10° een kwaliteitsbeleid ontwikkelen en opvolgen;
- 11° rechtsgedingen voeren voor het Vlaams Agentschap voor Jeugd en Gezin, als eiser, verweerder of tussenkomende partij, voor de hoven en rechtbanken, de administratieve rechtscolleges en het Rekenhof, met uitzondering van de rechtsgedingen voor het Grondwettelijk Hof en de internationale hoven.

Het voeren van een geïntegreerd voorzieningenbeleid als vermeld in paragraaf 1, 2°, omvat de volgende taken:

- 1° voorzieningen, diensten, samenwerkingsverbanden en organisatoren stimuleren, toelaten, programmeren, erkennen, vergunnen, subsidiëren en handhaven en projecten subsidiëren;
- 2° de kwaliteit van de erkende en vergunde voorzieningen, diensten, samenwerkingsverbanden en organisatoren opvolgen en bevorderen.  
Het beheren van de financiering aan de personen, vermeld in paragraaf 1, 3°, omvat de volgende taken:
  - 1° de financiële lasten van de zorgtaken voor de groep, vermeld in artikel 4, §2, op zich nemen;
  - 2° de gezinsbijslagen en toelagen met betrekking tot het gezinsbeleid en de bijdragen van personen ten aanzien van wie hulp wordt georganiseerd innen;
  - 3° de financiële lasten ten gevolge van de jeugdbijstandsregeling en de toepassing van het decreet van 29 juni 2012 houdende de organisatie van pleegzorg opnemen. In die financiële lasten zijn de wedden, de voorschotten daarop en de vergoedingen of uitkeringen die een toebehoren van de wedden vormen of ermee gelijkstaan, van het personeel van de diensten van de Vlaamse Regering niet inbegrepen.”

**Art. 10.** In artikel 6, §1, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 20 april 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° de woorden “de regie van” worden opgeheven;
- 2° punt 1°, 3° en 4° worden opgeheven.

**Art. 11.** In artikel 7, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 29 november 2013, worden de woorden “van de eigen personeelsleden” opgeheven.

**Art. 12.** In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 juni 2018, wordt een artikel 7/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 7/2. De taak van de ondersteuning van de kinderen en jongeren met een handicap, vermeld in artikel 5, §1, 2°, e), omvat in elk geval de volgende taken:

- 1° de criteria voor de afbakening van de doelgroep van jongeren met een handicap specificeren, de indicatiestelling en de toewijzing organiseren;
- 2° jongeren met een handicap toeleiden naar niet rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning waarbij de kloof tussen de ondersteuning die geboden kan worden door zelfzorg, mantelzorg, het sociaal netwerk en

- reguliere zorg, en de ondersteuningsnood van de persoon met een handicap determinerend is;
- 3° op operationeel niveau programmeren, voorzieningen vergunnen, erkennen, en subsidiëren en administratieve sancties opleggen aan voorzieningen die belast zijn met de ondersteuning van jongeren met een handicap .”

**Art. 13.** In artikel 8 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 22 december 2006 en 29 juni 2012, wordt paragraaf 1 opgeheven.

**Art. 14.** Artikel 8/1 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 12 juli 2013, wordt opgeheven.

**Art. 15.** In artikel 10 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 15 juli 2016, 7 juli 2017 en 8 juni 2018, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste, tweede en zesde lid worden de zinsnede “5, 6, 7, 7/1 en 8” vervangen door de zinsnede “5, 6, 7, 7/1, 7/2 en 8”;

2° in het eerste lid wordt de zinsnede “voorzover het om beleidsuitvoerende taken gaat,” opgeheven;

3° in het zesde lid worden de woorden “zijn cliënteel” vervangen door de woorden “de personen, vermeld in artikel 4, §2”.

**Art. 16.** In artikel 12 van hetzelfde decreet wordt de zinsnede “vermeld in artikelen 5, 6, 7 en 8” vervangen door de zinsnede “vermeld in artikel 5, 6, 7, 7/2 en 8,”.

**Art. 17.** In artikel 16, tweede lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 22 december 2006, wordt tussen het woord “wordt” en het woord “bijgestaan” de zinsnede “zowel in het agentschap als in het Vlaams Agentschap voor Jeugd en Gezin” ingevoegd.

**Art. 18.** In artikel 19, eerste lid, 1°, van hetzelfde decreet wordt tussen de woorden “de kinderen” en de woorden “en de gezinnen” de zinsnede “, de jongeren” ingevoegd.

**Art. 19.** In artikel 20, eerste lid, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan het eerste lid worden een punt 12° tot en met 15° toegevoegd, die luiden als volgt:

- “12° het eventuele saldo op het einde van het voorgaande begrotingsjaar;
- 13° de bijdragen van personen ten aanzien van wie hulp wordt georganiseerd of van onderhoudsplichtige personen;
- 14° de geïnde kinderbijslagen en de ontvangsten die voortvloeien uit tussenkomsten in de geneeskundige zorgen;
- 15° huurgelden voor de gronden of gebouwen waarvan de lasten van het eigenaarsonderhoud zijn toevertrouwd aan het agentschap, alsook de volledige opbrengst uit de verkoop van die gronden of gebouwen.”;

2° er wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Voor een persoon als vermeld in artikel 4, §2, 4° en 6°, kan het agentschap, onder de voorwaarden die de Vlaamse Regering bepaalt, tegemoetkomen in de kosten van geneeskundige verzorging als vermeld in het eerste lid, 14°, in afwachting dat die kosten daadwerkelijk worden vergoed volgens de regelgeving

betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen. Het agentschap treedt, voor het bedrag van die vergoeding, in de rechten en rechtsovereenkomsten van die persoon of zijn rechthebbende tegen het ziekenfonds dat de vergoeding verschuldigd is. Als de tegemoetkoming wordt verleend met een subsidie aan een erkende of gelijkgestelde voorziening waaraan de persoon is toevertrouwd, vordert die voorziening namens het agentschap de vergoeding van het ziekenfonds.”.

**Art. 20.** In artikel 22 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid, 1° en 2°, wordt de zinsnede “bedoeld in artikelen 5, 6, 7 en 8, § 1,” vervangen door de zinsnede “vermeld in artikel 5, 6, 7, 7/2 en 8” en wordt de zinsnede “artikel 8, § 2,” vervangen door de zinsnede “artikel 8”;

2° aan het tweede lid wordt een punt 3° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“3° voor de toekomstige en onvoorziene uitgaven van het agentschap en het Vlaams Agentschap Jeugd en Gezin.”;

3° in het derde lid worden de woorden “Het spijzen” vervangen door de woorden “De financiering”.

Hoofdstuk 4. Wijzigingen van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp

**Art. 21.** In artikel 42, §1, eerste lid, van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp wordt de zinsnede “, overeenkomstig artikel 8/1 van hoofdstuk III van het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin” opgeheven.

**Art. 22.** Aan hoofdstuk 14/1 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van (datum), wordt een afdeling 2 toegevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 2. Centra voor Kinderzorg”.

**Art. 23.** In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 juni 2018, wordt aan afdeling 2, ingevoegd bij artikel 23, een artikel 78/8 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 78/8. In het kader van crisisopvang van jonge kinderen en bij verstoorde opvoedingssituaties kan de Vlaamse Regering centra voor kinderopvang en gezinsondersteuning erkennen en subsidiëren.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de opdrachten en de werking van de centra voor kinderopvang en gezinsondersteuning, alsook de voorwaarden en de procedure voor de erkenning en subsidiëring van de centra voor kinderopvang en gezinsondersteuning. De Vlaamse Regering kan bijkomende opdrachten toekennen aan de centra voor kinderopvang en gezinsondersteuning in het kader van de integrale jeugdhulp.”.

Hoofdstuk 5. Slotbepalingen

**Art. 24.** De Vlaamse Regering kan de bestaande decreetsbepalingen waarin de werking van het agentschap en het Vlaams Agentschap voor Jeugd en Gezin nader is geregeld, wijzigen, aanvullen, vervangen of opheffen, om ze in overeenstemming te brengen met de bepalingen van dit decreet.

De besluiten die krachtens het eerste lid worden vastgesteld, houden op uitwerking te hebben als ze niet bij decreet zijn bekrachtigd binnen negen maanden na de datum van de inwerkingtreding ervan. De bekrachtiging werkt terug tot die laatste datum.

De bevoegdheid, vermeld in het eerste lid, vervalt twaalf maanden na de inwerkingtreding van dit decreet. Na die datum kunnen de besluiten die krachtens dit artikel zijn vastgesteld en zijn bekrachtigd, alleen bij een decreet worden gewijzigd, aangevuld, vervangen of opgeheven.

**Art. 25.** Op de datum van de inwerkingtreding van dit artikel neemt het agentschap de volgende verbintenissen, rechten en verplichtingen over:

- 1° de op die datum uitstaande verbintenissen ten laste van het programma GE, begrotingsartikels GB0-1GED2MX-IS en GB0-1GED5MX-IS van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap;
- 2° de rechten en verplichtingen van het Fonds Jongerenwelzijn.

**Art 26.** §1. De titularis van de functie van algemeen directeur van het agentschap Kind en Gezin, zoals vermeld in artikel 16 van het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin, zoals van kracht voor de inwerkingtreding van dit decreet, en de titularis van de functie van algemeen directeur van het agentschap Jongerenwelzijn, zoals vermeld in artikel 14 van het besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 7 maart 2008 inzake bijzondere jeugdbijstand en het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid van 18 juli 2003, krijgen bij de inwerkingtreding van dit decreet van ambtswege een nieuw mandaat in de functie van algemeen directeur respectievelijk in het Vlaams Agentschap voor de Regie van Jeugd en Gezin en het Vlaams Agentschap Jeugd en Gezin.

§2. De titularis van de functie van administrateur-generaal van het agentschap Kind en Gezin, zoals vermeld in artikel 16 van het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin, zoals van kracht voor de inwerkingtreding van dit decreet, krijgt bij de inwerkingtreding van dit decreet van ambtswege een nieuw mandaat in de functie van administrateur-generaal in het Vlaams Agentschap voor de Regie van Jeugd en Gezin.

**Art. 27.** Het decreet van 7 maart 2008 inzake bijzondere jeugdbijstand, het laatst gewijzigd bij het decreet van 15 juli 2016, wordt opgeheven.

**Art. 28.** Dit decreet treedt in werking op de dag van de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Jo VANDEURZEN

ADVIES VAN DE STRATEGISCHE ADVIESRAAD  
VOOR HET WELZIJNS-, GEZONDHEIDS- EN GEZINSBELEID





## **Advies**

### **over het Agentschap Jeugd en Gezin**

Brussel, 30 augustus 2018

SARWGG\_RAAD\_20180830\_Agentschap Jeugd en Gezin\_ADV DEF.docx

Strategische Adviesraad Welzijn Gezondheid Gezin • Wetstraat 34-36, 1040 Brussel • T +32 2 209 01 11  
info@sarwgg.be • [www.sarwgg.be](http://www.sarwgg.be)

Adviesvraag: Voorontwerp van decreet tot ontbinding van Fonds Jongerenwelzijn en tot wijziging van het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin en het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp; Voorontwerp van besluit van de Vlaamse regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 24 oktober 2008 tot uitvoering van het decreet van 7 maart 2008 inzake bijzondere jeugdbijstand en het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003

Adviesvrager: Jo Vandeurzen - Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Ontvangst adviesvraag: 25 juli 2018

Adviestermijn: 30 dagen, verlenging toegestaan

Goedkeuring raad: 30 augustus - in consensus

## Inhoud

|                                                                                                      |           |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>Adviesvraag en -procedure .....</b>                                                               | <b>36</b> |
| <b>Advies over het Agentschap Jeugd en Gezin .....</b>                                               | <b>36</b> |
| <b>1 Algemene appreciatie.....</b>                                                                   | <b>36</b> |
| <b>2 De fusie is (te) beperkt .....</b>                                                              | <b>37</b> |
| 2.1 Nog geen geïntegreerd beleid voor kinderen, jongeren en gezinnen .....                           | 37        |
| 2.2 De constructie komt de transparantie en begrijpbaarheid van het<br>geheel niet ten goede .....   | 39        |
| <b>3 Nood aan een vernieuwde aanpak die kinderen, jongeren en gezinnen centraal<br/>plaatst.....</b> | <b>40</b> |
| <b>4 Aandacht voor toegankelijkheid en diversiteit van hulp en ondersteuning .....</b>               | <b>41</b> |
| <b>5 Verdere transitie in co-creatie.....</b>                                                        | <b>41</b> |
| <b>6 Nog enkele artikelsgewijze bemerkingen.....</b>                                                 | <b>42</b> |
| 6.1 Voor wat betreft het Vlaams Agentschap voor Regie van Jeugd en<br>Gezin .....                    | 42        |
| 6.2 Voor wat betreft het Vlaams Agentschap Jeugd en Gezin .....                                      | 43        |

## Adviesvraag en -procedure

De Vlaamse Regering stelt vast dat er nood is aan een verregaandere stap om de hulp en ondersteuning voor kinderen, jongeren en gezinnen zo geïntegreerd mogelijk aan te bieden. Om dit te realiseren, stelt ze een nieuw Agentschap Jeugd en Gezin voor, vanuit een fusie tussen Kind en Gezin en Jongerenwelzijn.

De Strategische adviesraad voor het Vlaamse Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid (SAR WGG) kreeg op 25 juli 2018 twee adviesvragen die betrekking hebben op deze fusie. De eerste adviesvraag betreft het voorontwerp van decreet tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid “Vlaams Agentschap voor Regie van Jeugd en Gezin”, de tweede gaat over het voorontwerp van besluit tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid “Vlaams Agentschap Jeugd en Gezin”.

Aangezien de oprichting van de twee agentschappen kadert binnen eenzelfde visie op intersectorale en integrale zorg en ondersteuning voor kinderen, jongeren en gezinnen, kiest de raad ervoor om beide te bespreken in een gedeeld advies.

De adviestermijn voor beide adviesvragen werd verlengd tot september 2018. De raad vergaderde over de adviesvragen op 30 augustus 2018 en nam het advies in consensus aan.

## Advies over het Agentschap Jeugd en Gezin

### 1 Algemene appreciatie

Het decreet integrale jeugdhulp van 12 juli 2013 legde de basis om op een geïntegreerde manier tegemoet te komen aan de ondersteuningsbehoeften van minderjarigen en hun ouders of opvoedingsverantwoordelijken. De Vlaamse overheid hield echter vast aan een sectorale aansturing waardoor een echte integratie van de jeugdhulp uitbleef.

Nu stelt de Vlaamse Regering een volgende stap voor: de transitie naar een eengemaakt agentschap dat zo maximaal mogelijk de totaliteit van de dienst- en hulpverlening aan kinderen, jongeren en gezinnen biedt. De raad mist echter de denkoefening die aan de basis moet liggen van elke transitie, namelijk hoe kan (de organisatie van) zorg en ondersteuning de levenskwaliteit en ontwikkelingskansen verhogen van – hier specifiek – kinderen, jongeren en gezinnen en kan het samenvoegen van verschillende agentschappen daarbij een middel zijn? Ook ontbreekt er een duidelijke visie van wat de voorgestelde fusie betekent voor de gebruikers en de actoren in zorg en ondersteuning.

Voor de onderbouwing van het samenvoegen van de agentschappen is in de Memorie van toelichting verwezen naar het Regeerakkoord 2014-2019 dat fusies koppelt aan de doelstelling om verkokering tegen te gaan, efficiëntiewinsten te boeken en meer samenhangend beleid te kunnen voeren.

Binnen dit kader van organisatorische efficiëntie steunt de raad de fusie. Voorlopig ligt de meerwaarde van de herschikking volgens de raad bij een afstemming en integratie in de aansturing en in de uitvoering van het ondersteuningsbeleid ten aanzien van kinderen, jongeren

en gezinnen. Daarnaast zal het samenvoegen van de huidige taken en opdrachten van de agentschappen ook leiden tot bestuurlijke en administratieve efficiëntie.

Deze fusie is een belangrijke eerste stap in een transitie naar een meer geïntegreerd beleid. De raad vraagt de Vlaamse Regering om dit transitieproces verder te zetten, rekening houdend met de opmerkingen in voorliggend advies. De raad ziet immers de mogelijke meerwaarde van een eengemaakt agentschap voor kinderen, jongeren en gezinnen die hun weg moeten zoeken in het landschap van hulp en ondersteuning. Maar voor een écht geïntegreerd beleid ten aanzien van de volledige doelgroep, zijn nog verdere stappen aangewezen (zie deel 2 van dit advies).

Naast de herschikking van de agentschappen is het goed en nodig dat de betrokken decreten gewijzigd en aangepast werden. Zowel de aansturing als de decretale regelgeving worden hierdoor coherenter en transparanter. Dit zal op termijn leiden tot meer duidelijkheid en efficiëntie voor minderjarigen, gezinnen, dienst- en hulpverleners.

De raad benadrukt wel dat deze transitie geen vertragende effecten mag hebben op lopende en dringende processen in de sectoren die gevat zijn door het samenvoegen van de agentschappen. Belangrijke werkpunten blijven onder meer de uitvoering van de aanbevelingen van de taskforce ‘verblijf in de jeugdhulp’, een afstemming van de bijdragesystemen, een herziening van de verschillende financieringsvormen, typemodulering 3.0, OOC-OBC, de uitvoering van de aanbevelingen van het Rekenhof betreffende crisishulp, een afstemming van kwaliteitsnormering en handhaving, ....

Tot slot vraagt de raad dat er voor de toekomstige regie en beleidsvoering vanuit het nieuwe agentschap rekening gehouden wordt met de Visienota Jeugdhulp 2024 die momenteel door het Intersectoraal Raadgevend Comité Jeugdhulp wordt gefinaliseerd.

## 2 De fusie is (te) beperkt

De raad is van mening dat de intentie van de Vlaamse Regering om zo volledig mogelijk de totaliteit van dienst- en hulpverlening aan kinderen, jongeren en gezinnen te bieden, door deze beperkte fusie (nog) niet gerealiseerd wordt. Een geïntegreerd jeugd- en gezinsbeleid vereist namelijk (0) dat de hele jeugdhulp maximaal samengevoegd wordt waardoor álle kinderen, jongeren en ouders met een ondersteuningsvraag kunnen rekenen op hulp- en dienstverlening vanuit het agentschap en (2.2) dat het geheel transparant en toegankelijk wordt. De raad vraagt de Vlaamse Regering om het traject hiernaartoe verder te zetten.

### 2.1 Nog geen geïntegreerd beleid voor kinderen, jongeren en gezinnen

**Vanuit een integrale visie op behoeftegerichte zorg en ondersteuning voor kinderen, jongeren en gezinnen moet het nieuwe agentschap een andere, vernieuwde aansturing en aanpak naar voor schuiven** die deze visie werkbaar en uitvoerbaar maakt. De raad roept op om de transitie aan te grijpen voor een dergelijke visieontwikkeling en een verdere herdenking van de jeugdhulp in Vlaanderen. Voor de raad mag de transitie naar een eengemaakt agentschap zich niet beperken tot het realiseren van alleen maar meer organisatorische en bestuurlijke efficiëntie.

Een essentieel onderdeel van die visieontwikkeling is de **keuze tussen een doelgroepgericht of een behoeftegericht beleid**. Zal het agentschap een beleid uitwerken ten aanzien van alle kinderen en jongeren tot 25 jaar of ten aanzien van kinderen en jongeren in de jeugdhulp/ in de pleegzorg/ met een handicap/ met problemen op school/ die een delict gepleegd hebben /...? De raad ziet voor- en nadelen aan de beide systemen maar geeft aan dat een keuze noodzakelijk is om een coherent beleid uit te werken. De raad vraagt daarom aan de Vlaamse Regering om zich hierover verder te buigen.

Uit de beleidsteksten die nu voorliggen, blijkt dat de keuze tussen een doelgroep- of een behoeftegericht beleid nog niet uitgezuiverd is:

■ Niet alle administraties die betrokken zijn op de verschillende vormen van jeugdhulp (brede instap, zorg voor jongeren met een handicap, geestelijke gezondheidszorg, CLB ...) zijn in deze fusie meegenomen. Om de zichtbaarheid en toegankelijkheid van de jeugdhulp voor de gebruiker te vergroten, was het beter geweest om **alle actoren gevat door het decreet integrale jeugdhulp onder te brengen in de nieuwe structuur**. Bovendien kan dit in de toekomst nieuwe rupturen, verkokering of parallelwerkende structuren vermijden.

■ Er wordt een specifiek deel<sup>1</sup> van de huidige doelgroep van jongeren met een (vermoeden van) handicap vanuit het VAPH overgedragen naar het nieuwe agentschap (art. 9 van het voorontwerp van decreet). Bovendien is het niet duidelijk wie finaal over de aflijning van deze doelgroep zal beslissen. Door het installeren van een “schemerzone” zullen betwisting en bevoegdheidsproblemen blijven bestaan. Dit komt noch de werking van een geïntegreerde jeugdhulp, noch de betrokken kinderen, jongeren en gezinnen ten goede.

Voor de raad heeft echter ieder kind en iedere jongere recht op tijdige en gepaste ondersteuning vanuit het nieuwe agentschap. Daarom moet **de overdracht van de doelgroep van kinderen en jongeren met een (vermoeden van) handicap in één beweging gebeuren**. Alle kinderen en jongeren met een handicap moeten zoveel mogelijk als kind en jongere beschouwd worden en wat voor hen als hulp of ondersteuning nodig is, moet op een geïntegreerde wijze worden beoordeeld.

■ Het Agentschap voor Regie van Jeugd en Gezin is bevoegd voor het beheren van de financiering aan de doelgroep en het subsidiëren van de voorzieningen, maar de financiering van de persoonsvolgende financiering is uitgesloten (artikel 9 van het voorontwerp van decreet). De raad dringt aan op het opheffen en schrappen van deze beperking, aangezien dit de beoogde integratie zal tegenwerken.

**Het toegepaste financieringssysteem mag geen reden zijn voor een afsplitsing** en de manier waarop een beleid gevoerd wordt ten aanzien van kinderen, jongeren en gezinnen. Integendeel, de diverse manieren van financiering die er in een geïntegreerd jeugd- en gezinsbeleid zijn, zullen hoe dan ook in een gemeenschappelijke regie en werking afgestemd moeten worden.

---

<sup>1</sup> Gedrags- en emotionele stoornis (GES+) aanbod / multifunctionele centra (MFC's) die aflijnbaar werken met een groep minderjarigen/jongvolwassenen die een complexe, gecombineerde ondersteuning vragen inzake hun beperking, ontwikkelingsvragen en opvoedings- en/of gedragsproblemen; de observatie- en behandelingscentra; de centra voor ontwikkelingsstoornissen.

Vervolgens wenst de raad dat de vele aandacht die moet uitgaan naar kinderen, zich ook vertaalt in de naam van het agentschap. Daarom is **de naam “Kinderen, jongeren en hun gezin” een betere keuze voor het eengemaakte agentschap**, dat nu de werknaam “Jeugd en Gezin” draagt.

Daarnaast ontbreekt zowel in het decreet tot oprichting van het Vlaams Agentschap voor Regie van Jeugd en Gezin als in het voorontwerp van besluit tot oprichting van het Vlaams Agentschap Jeugd en Gezin een verwijzing naar het Internationaal Verdrag over de Rechten van het Kind. De raad steunt de verwijzing die toegevoegd is naar het VN-verdrag inzake de Rechten van Personen met een handicap, maar vraagt ook te verwijzen naar Internationaal Verdrag over de Rechten van het Kind (in artikel 8 van het voorontwerpdcreet voor wat betreft het Vlaams Agentschap voor Regie van Jeugd en Gezin en in artikel 4 van het voorontwerpbesluit voor wat betreft het Vlaams Agentschap Jeugd en Gezin).

## 2.2 De constructie komt de transparantie en begrijpbaarheid van het geheel niet ten goede

In de verschillende beleidsdocumenten is sprake van een nieuw en een eengemaakt agentschap Jeugd en Gezin. Dit komt echter niet overeen met de juridische beslissing om twee nieuwe agentschappen in het leven te roepen, namelijk een IVA met rechtspersoonlijkheid “Vlaams Agentschap voor Regie van Jeugd en Gezin” en een IVA zonder rechtspersoonlijkheid “Vlaams Agentschap Jeugd en Gezin”.

De raad heeft begrip voor het feit dat er, omwille van de regeling van de pensioenlasten en op basis van het kaderdecreet over het bestuurlijk beleid, gekozen is voor een uitsplitsing over een agentschap mét en een agentschap zonder rechtspersoonlijkheid.

Toch benadrukt de raad dat de gekozen weg niet mag afwijken van de beoogde doelstelling om de ondersteuning zo geïntegreerd mogelijk aan te bieden en de schotten tussen sectoren weg te halen. Om dit binnen de twee-eenheid van het agentschap te realiseren, formuleert de raad volgende voorwaarden:

- De missie en kerntaken van de twee nieuwe agentschappen zijn congruent en coherent uitgesplitst en omschreven;
- De opdeling van de kerntaken gebeurt volgens de logica van het kaderdecreet bestuurlijk beleid, namelijk een IVA met en IVA zonder rechtspersoonlijkheid;
- Dit houdt geen louter administratieve herschikking in maar een grondige vernieuwing vanuit missie en visie van beide (zie ook deel 0);
- De aansturing zal gebeuren door één administrateur-generaal en in één ondernemingsplan zodat de werking van de twee agentschappen de facto en in de praktijk als één agentschap functioneert;
- Alle betrokken decreten zijn afgestemd in functie van deze herschikking.

De raad stelt echter vast dat de logica tussen het ene (strategisch regisserende) agentschap “Vlaams Agentschap voor Regie van Jeugd en Gezin” en het andere (uitvoerende) agentschap “Vlaams Agentschap Jeugd en Gezin” niet helemaal is doorgetrokken. De regie en strategie wordt volledig geïntegreerd in het “Vlaams Agentschap voor Regie van Jeugd en Gezin”, maar het

uitvoerende, operationele erkennings- en subsidiëringsbeleid blijft via de kerntakenomschrijving van de agentschappen toch verdeeld over de twee IVA's.

Het feit dat de uitvoering bij de twee agentschappen blijft liggen, komt tot uiting in de toegewezen bevoegdheid om een beleid te voeren ten aanzien van personen tot 25 jaar met een (vermoeden van) handicap. De kerntaken van het (uitvoerende) agentschap Jeugd en Gezin zijn immers beperkt tot de pleegzorg, integrale jeugdhulp en jeugddelinquentie. Het domein om via erkenning en subsidiëring van voorzieningen een kwaliteitsvolle hulpverlening te organiseren voor jongeren met een (vermoeden van) handicap wordt hier uitgesloten maar wel toegewezen aan het andere (strategisch regisserende) agentschap.

### **3 Nood aan een vernieuwde aanpak die kinderen, jongeren en gezinnen centraal plaatst**

De raad treedt de missie bij van het nieuwe agentschap voor Regie van Jeugd en Gezin om *“samen met zijn partners, door een geïntegreerd jeugd- en gezinsbeleid, voor alle kinderen en jongeren tot en met vijftientig jaar, waar en hoe ze ook geboren zijn of opgroeien, zoveel mogelijk kansen te creëren en om een continuüm aan zorg, hulp en ondersteuning aan te bieden”*.

Het is de opdracht van het agentschap om een beleid uit te werken dat kinderen, jongeren en gezinnen werkelijk centraal plaatst. Zij moeten bij een ondersteuningsnood kunnen rekenen op tijdige en gepaste hulp- en dienstverlening.

Dit vraagt een vernieuwde aanpak waarbij ook kansen gegeven worden aan het sociale ondernemerschap. Op het terrein moeten jeugdhulpaanbieders het vertrouwen krijgen van de overheid om te ondernemen en om in een bepaalde regio een op de noden en behoeften gericht aanbod te ontwikkelen en uit te bouwen. Ze doen dit niet als een geïsoleerde aanbieder maar in een geïntegreerd regionaal of lokaal netwerk.

Daarbij zal het agentschap moeten nadenken over andere financieringsvormen. De raad stelt een financiering voor die eerder zorgtrajecten voor kinderen en jongeren financiert. Er moet ook veel meer ingezet worden op samenwerking via netwerking en het werken in “dedicated teams” waardoor verschillende competenties samengebracht worden en deze gepast, gebundeld en op vraag ingezet kunnen worden.

Het erkennen en subsidiëren van de verschillende sectoren moet ook beter op elkaar afgestemd worden, zodat zorg op maat en de toenadering tussen sectoren gefaciliteerd wordt.

Eveneens moet er nagedacht worden over kwaliteits- en impactmetingen waarbij zo weinig mogelijk vastgelegde regels van toepassing zijn. In geen geval mogen regels afremmend werken voor het innovatief, vraag- en op maatgerichte jeugdhulpaanbod en moeten ze eerder het sociaal ondernemerschap stimuleren.

De raad stelt vast dat de projectoproep “Eén gezin, één plan” alvast een goed voorbeeld is van deze vernieuwde werkwijze, en dus een stap in de goede richting is.

#### **Voor de realisatie van de integrale visie zijn partnerschappen en samenwerking cruciaal**

In de Memorie van toelichting vinden we de opdracht van het agentschap om samenwerkingen op te zetten met andere belangrijke levensdomeinen van kinderen en jongeren. Concreet wordt

er verwezen naar de **linken met onderwijs en met de geestelijke gezondheidszorg**. De raad is tevreden met deze opdracht, waarvan het belang niet genoeg benadrukt kan worden. De versterking van de samenwerking tussen deze sectoren moet leiden tot een vlottere toegang van minderjarigen en hun ouders tot de zorg en ondersteuning die ze nodig hebben.

De raad is van mening dat hiervoor de relatie met onderwijs (en de CLB) en de geestelijke gezondheid (met inbegrip van de kinder- en jeugdpsychiatrie) grondig gescreend en desgewenst aangepast moet worden in de betrokken regelgeving.

Bovendien moet het agentschap **ook andere sectoren, beleidsdomeinen en overheidsniveaus zoals het lokale bestuur actiever betrekken** in het beleid rond jeugdhulp. De raad verwijst onder meer naar het lokaal sociaal beleid, het jeugdwerk, sport, arbeidsmarkt en de huisvestingssector. Integrale zorg en ondersteuning voor minderjarigen en hun ouders/opvoedingsverantwoordelijken vraagt dat er genoeg aandacht gaat naar de brede omgeving waarbinnen deze doelgroep functioneert.

## 4 Aandacht voor toegankelijkheid en diversiteit van hulp en ondersteuning

De raad deelt het principiële uitgangspunt dat een integratie van de twee agentschappen een meerwaarde kan zijn in het garanderen van een betere dienst- en hulpverlening naar ouders, jongeren en kinderen waarvan de noden doorheen de verschillende levensfasen zich op een continuüm van een preventief aanbod tot gedwongen hulpverlening kunnen situeren. Deze meerwaarde zal echter pas gerealiseerd worden op voorwaarde dat alle kinderen, jongeren en ouders met een ondersteuningsbehoefte op maat bijgestaan worden.

Met het oog op dat maatwerk en het inspelen op de diverse noden van kinderen, jongeren en gezinnen is het noodzakelijk dat de verschillende methodieken die in de sectoren ontwikkeld zijn en de expertise die opgebouwd is, blijvend ingezet kunnen worden.

Het preventieve aanbod of de laagdrempelige basishulpverlening moeten dus niet op dezelfde leest geschoeid zijn als de meer gespecialiseerde vormen van hulpverlening met de eigen methodieken, criteria,... Het vrijwillige, preventieve en basisaanbod moeten voldoende laagdrempelig blijven en de toegang tot de verschillende werkvormen moet gewaarborgd zijn.

## 5 Verdere transitie in co-creatie

De raad is tevreden met de stapsgewijze aanpak van deze complexe reorganisatie en met het feit dat de operationalisering op basis van een transitieplan zal verlopen. Het is goed dat het fusietraject begeleid wordt door een transitieteam. Het transitieteam dat werd opgericht, bestaat uit vertegenwoordigers van de agentschappen Jongerenwelzijn, Kind en Gezin en VAPH.

De raad vraagt met aandrang om de **werking van het transitieteam uit te breiden met vertegenwoordigers van de stakeholders in dit proces** (m.n. het werkveld, de gebruikers en de lokale besturen). Dit met het oog op een grotere transparantie, participatie en een verhoging van het draagvlak achteraf. Samen met de voorgenoemde stakeholders moet de overheid een gedragen integrale visie ontwikkelen op de hulp en ondersteuning voor kinderen, jongeren en gezinnen in Vlaanderen (zie ook deel 0 van dit advies).

Ook het werken met een bijkomend vooruitgangs- of monitoringscomité kan de communicatie en betrokkenheid, en dus de uiteindelijke slaagkansen van de transitie, verhogen. De planmatige aanpak van de fusie vergt immers continue afstemming van regelgeving, organisatiestructuren, voorzieningenbeleid, backoffice, ....

### **Naar één raadgevend comité?**

Een onderdeel van de verdere transitie is het rationaliseren van de beslissings- en overlegstructuren. Er zal onderzocht worden of men van drie raadgevende comités naar één raadgevend comité kan evolueren. De raad vraagt of de Vlaamse Regering hiermee verwijst naar het intersectoraal Raadgevend Comité voor Jeugdhulp, het Raadgevend Comité van Kind en Gezin en het Raadgevend Comité van het Vlaams Centrum voor Adoptie (VCA)?

In elk geval moet ook deze oefening gepaard gaan met een duidelijke keuze over de manier waarop men in het beleid rond kinderen en jongeren wil werken: doelgroepgericht of behoeftegericht. De beslissing over een mogelijke samenvoeging van de raadgevende comités mag zeker niet alleen ingegeven worden door budgettaire en efficiëntie-overwegingen.

In de Memorie van toelichting staat dat de Vlaamse Regering voor het einde van dit jaar over de organisatie van de raadgevende comités een beslissing neemt. De raad adviseert om bij het onderzoek en de beslissing de huidige raadgevende comités nauw te betrekken.

Daarnaast is het zeer belangrijk dat ook in de nieuwe organisatie de gebruikers (ouders, kinderen en jongeren) en de sociale partners op een gestructureerde wijze betrokken zijn. De raad is bezorgd dat er een uitholling van hun mogelijkheden tot inbreng kan ontstaan omwille van de brede taakstelling en de diverse en gespecialiseerde thematieken die er behandeld zullen worden. Er moet over gewaakt worden dat de opgebouwde expertise niet verloren gaat.

## **6 Nog enkele artikelsgewijze bemerkingen**

### **6.1 Voor wat betreft het Vlaams Agentschap voor Regie van Jeugd en Gezin**

Het Vlaams Agentschap voor Regie van Jeugd en Gezin is uitgewerkt in het voorontwerp van decreet tot ontbinding van het Fonds Jongerenwelzijn en tot wijziging van het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin en het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp.

Naast de eerdere opmerkingen die geformuleerd zijn in dit advies, heeft de raad de volgende bemerkingen bij de artikelen:

- Artikel 6: De huidige werknaam van het eengemaakte agentschap lijkt de raad zeer ambtelijk en houdt geen uitstraling of betekenis in voor de beoogde doelgroep. Bovendien wordt een zeer belangrijk deel van de doelgroep – kinderen – hier niet meer genoemd en ontstaat verwarring met het (lokale) jeugdwerkbeleid. De raad stelt de naam “Kinderen, jongeren en hun gezin” voor.
- Artikel 6: De bevoegdheid van het agentschap strekt zich uit tot de leeftijd van 25 jaar. Het algemeen doortrekken van de leeftijd van de doelgroep tot 25 jaar beantwoordt zeker aan de actuele maatschappelijke nood. Er moet wel nagegaan worden wat hiervan de consequenties zijn (middelen, capaciteiten, ...).

Aangezien het decreet Integrale Jeugdhulp (terecht) een minderjarige definieert als een persoon tot 18 jaar, is het ook wenselijk om de diverse regelgevingen voor de groep van 18 tot 25 jaar stevig door te lichten.

Vanuit de fusie is het wenselijk om ook de werking van de CAW en de CGG in relatie tot de integrale jeugdhulp en het nieuwe agentschap voor die doelgroep duidelijk af te stemmen.

- Artikel 9: De raad herhaalt zijn standpunt dat hij het niet eens is met het feit dat de financiering van de persoonsvolgende financiering voor personen met een handicap uitgesloten wordt in de kerntaken van dit agentschap.
- Artikel 19: De decretale regeling van de tegemoetkoming in de kosten van geneeskundige verzorging is belangrijk voor alle voorzieningen die werken met kinderen, jongeren en ouders en waarvoor het nieuwe agentschap bevoegd wordt. Daarom bevestigt de raad het belang van dit artikel, dat de overgedragen voorzieningen en de uitbreiding van de doelgroep aan de regeling toevoegt. We verwachten dat dit zo uitgevoerd wordt en dat het agentschap deze doelgroepomschrijving dus ook zo toepast.
- Artikel 20: In het voorontwerp van decreet is voorzien om de bepaling met betrekking tot het reservefonds aan te passen zodat deze middelen voor het geheel van het gefuseerde beleidsveld aangewend kunnen worden. De raad benadrukt het belang van dit artikel.
- Artikel 24: De Vlaamse Regering krijgt de machtiging om tot twaalf maanden na de inwerkingtreding van het ontwerp van decreet de bestaande wetten en decreten ermee in overeenstemming te brengen. Op basis van deze bevoegdheid zal (de uitvoering van) het oprichtingsdecreet van het VAPH nog een grondige aanpassing moeten krijgen (met een aangepaste omschrijving van de doelgroep: kinderen en jongeren tot 25 jaar/ volwassenen vanaf 25 jaar).

## 6.2 Voor wat betreft het Vlaams Agentschap Jeugd en Gezin

Het Vlaams Agentschap Jeugd en Gezin is uitgewerkt in het voorontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 oktober 2008 tot uitvoering van het decreet van 7 maart 2008 inzake bijzondere jeugdbijstand en het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003.

Aanvullend bij de eerdere opmerkingen die geformuleerd zijn in dit advies, heeft de raad de volgende bemerkingen bij de artikelen:

- Artikel 4: Bij het uitvoeren van zijn missie stelt het agentschap onder meer het volgende uitgangspunt centraal: *“4° de verantwoordelijkheid en de mogelijkheden van de jongere en zijn ouders of opvoedingsverantwoordelijke”*. De raad vraagt terug te keren naar de oorspronkelijke formulering, namelijk *“maximaal een beroep doen op de eigen verantwoordelijkheid en de mogelijkheden van de doelgroep”*. Deze benadering drukt voor de raad beter uit dat een actieve participatie in de hulpverlening gewenst is.
- Artikel 4: De kerntaken van dit agentschap zijn integrale jeugdhulp, pleegzorg en jeugddelinquentie.

De raad vraagt om in het voorontwerpbesluit duidelijk aan te geven dat het operationele voorzieningenbeleid voor de vertrouwenscentra kindermishandeling (VK's) en de Centra voor Kinderzorg en Gezinsondersteuning (CKG's) voortaan ook behoort tot dit agentschap (en dus niet meer onder het vroegere Kind en Gezin, nu de IVA voor Regie van Jeugd en Gezin). Dit omdat de VK's en CKG's overgeheveld zijn naar het decreet integrale jeugdhulp.

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN





## Advies

# Agentschap Jeugd en Gezin

Brussel, 3 september 2018

SERV\_201800903\_Oprichting\_Agentschap\_Jeugd\_Gezin\_ADV.docx

Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen • Wetstraat 34-36, 1040 Brussel • T +32 2 209 01 11  
info@serv.be • [www.serv.be](http://www.serv.be)

Agentschap Jeugd en Gezin

Adviesvraag: Voorontwerp van decreet tot ontbinding van Fonds Jongerenwelzijn en tot wijziging van het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin en het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp; Voorontwerp van besluit van de Vlaamse regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 24 oktober 2008 tot uitvoering van het decreet van 7 maart 2008 inzake bijzondere jeugdbijstand en het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003

Adviesvrager: Jo Vandeurzen - Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Ontvangst adviesvraag: 31 juli 2018

Adviestermijn: 30 dagen

Decretale opdracht: SERV-decreet 7 mei 2004 art. 11 (overlegfunctie)

Goedkeuring raad: 3 september 2018

Contactpersoon: Wim Knaepen - [wknaepen@serv.be](mailto:wknaepen@serv.be)



De heer Jo Vandeurzen  
Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin  
Ellipsgebouw  
Koning Albert II-laan 35 bus 90  
B-1030 BRUSSEL

**contactpersoon**  
Wim Knaepen  
wknaepen@serv.be

**ons kenmerk**  
SERV\_20180903\_Agentschap\_Jeugd\_Gezin\_ADV\_wk

**Brussel**  
3 september 2018

### **Agentschap Jeugd en Gezin**

Mijnheer de minister

De SERV ontving op 31 juli 2018 twee adviesvragen die handelen over de oprichting van een Agentschap Jeugd en Gezin. Gelet op de inhoudelijke band heeft de SERV ervoor geopteerd beide adviesvragen in één advies te behandelen.

Kortweg kan gesteld worden dat Vlaamse regering door de fusie van de IVA met rechtspersoonlijkheid “Kind en Gezin” met de IVA zonder rechtspersoonlijkheid “Jongerenwelzijn” zo maximaal mogelijk de totaliteit van dienst- en hulpverlening voor kinderen, jongeren en gezinnen beoogt. De SERV vindt het positief dat de Vlaamse regering hiervoor het instrument van de fusie inzet teneinde te komen tot een effectief en efficiënt geïntegreerd beleid. Niettemin vergt een geïntegreerd beleid meer dan louter een fusie van agentschappen en een herschikking van de huidige administraties. Partnerschappen en samenwerking met andere beleidsdomeinen zijn vereist. Dit vergt eveneens een gedeelde missie, een geïntegreerde visie en een concreet stappenplan om alle betrokken domeinen en sectoren goed op elkaar af te stemmen.

Bovendien vindt de SERV dat de fusie nader onderbouwd moet worden op basis van een door de SERV in 2014 geadviseerd afwegingskader zodat de veronderstelde efficiëntiewinsten duidelijk in kaart kunnen gebracht worden. Ook de keuze voor een IVA met rechtspersoonlijkheid “Vlaams Agentschap voor Regie van Jeugd en Gezin” moet expliciet gemotiveerd worden op basis van het huidige geldende afwegingskader.

Verder stelt de SERV vast dat de fusie niet leidt tot één nieuwe entiteit aangezien er twee nieuwe IVA's in het leven worden geroepen. Dit houdt verband met de aan het inkantelingsproces verbonden pensioenproblematiek die tot meerkosten zou leiden. De SERV waarschuwt ervoor dat de oneigenlijke en onvolledige fusie ten koste kan gaan van de beoogde verdergaande integratie.

De SERV vraagt verder om het transitieproces zorgvuldig aan te pakken met betrokkenheid van het personeel.

SERV\_20180903\_Oprichting\_Agentschap\_Jeugd\_Gezin\_ADV.docx

Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen • Wetstraat 34-36, 1040 Brussel • T +32 2 209 01 11  
info@serv.be • www.serv.be

**Agentschap Jeugd en Gezin**

Tenslotte vindt de SERV het positief dat de Vlaamse regering de optie overweegt om van drie Raadgevende Comités over te gaan naar één Comité, dit in lijn met de beoogde beleidsintegratie van de dienst- en hulpverlening voor kinderen, jongeren en gezinnen. De SERV vraagt overigens dat de Raadgevende Comités effectief betrokken worden bij de implementatie van het integratieproces, in casu via een fusie.

Hoogachtend

Pieter Kerremans  
administrateur-generaal

Hans Maertens  
voorzitter

## Inhoud

|                                                                                                                   |           |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>Inhoud .....</b>                                                                                               | <b>51</b> |
| <b>Krachtlijnen .....</b>                                                                                         | <b>52</b> |
| <b>Advies .....</b>                                                                                               | <b>54</b> |
| <b>1      Beoordeling van het beslissingsproces: een top down verhaal .....</b>                                   | <b>54</b> |
| <b>2      Beoordeling van het opzet: De fusie is een eerste opstap tot<br/>meer geïntegreerd beleid .....</b>     | <b>54</b> |
| <b>3      Evaluatie van de juridische inkleding van de fusie .....</b>                                            | <b>56</b> |
| 3.1    De fusie als efficiëntie-instrument behoeft meer onderbouwing .....                                        | 56        |
| 3.2    De fusie is oneigenlijk en onvolledig .....                                                                | 58        |
| 3.3    Juridische fusie is slechts een eerste stap in integratieproces .....                                      | 59        |
| <b>4      Voorontwerp van decreet: Vlaams Agentschap voor Regie van<br/>Jeugd en Gezin .....</b>                  | <b>59</b> |
| 4.1    Expliciete motivering van de rechtspersoonlijkheid gevraagd .....                                          | 59        |
| 4.2    Eén Raadgevend comité gelijkaardig aan de kamer “Gezin en<br>Jongerenwelzijn” van de Vlaamse Raad WVG..... | 60        |

## Krachtlijnen

De SERV stelt vast dat en betreurt dat de oprichting van het Agentschap het resultaat vormt van een politiek beslissingsproces zonder voorafgaande raadpleging van de stakeholders die zitting hebben in de betrokken Raadgevende Comités. De SERV vraagt dat de Raadgevende Comités alsnog betrokken worden bij de verdere implementatie van het integratieproces, in casu via een fusie.

De SERV vindt het positief dat de Vlaamse regering via een fusie een effectief en efficiënt geïntegreerd beleid wil bevorderen om zo maximaal mogelijk de totaliteit van dienst- en hulpverlening aan kinderen, jongeren en gezinnen te bieden, maar wijst erop dat voor een echt geïntegreerd beleid meer nodig is dan een loutere herschikking van administraties.

- Geïntegreerd kind- en jeugdhulpverleningsbeleid impliceert dat de héle jeugdhulp maximaal geïntegreerd wordt zodat ieder kind, iedere jongere en ieder gezin kan rekenen op een tijdige en gepaste ondersteuning.
- Geïntegreerd kind- en jeugdhulpverleningsbeleid impliceert dat de zogenaamde verkokering binnen de jeugdhulp wordt weggewerkt en een meer vraaggerichte jeugdhulpverlening wordt uitgebouwd.
- Geïntegreerd kind- en jeugdhulpverleningsbeleid impliceert dat álle kinderen, jongeren en gezinnen moeten ondersteund worden, ongeacht hun zorgvraag.

De SERV kan zich op basis van de aangereikte argumenten tot staving van efficiëntiewinsten niet uitspreken over het realiteitsgehalte ervan. Daarvoor is een nadere onderbouwing nodig op basis van een door de SERV in 2014 geadviseerd afwegingskader zodat de veronderstelde efficiëntiewinsten daadwerkelijk kunnen concreetiseerd worden.

Hoewel een fusie het opgaan van twee entiteiten in één nieuwe entiteit veronderstelt, stelt de SERV vast dat aan dit uitgangspunt niet wordt voldaan. Er worden immers twee nieuwe entiteiten in het leven geroepen, zijnde een IVA met rechtspersoonlijkheid "Vlaams Agentschap voor Regie van Jeugd en Gezin" en een IVA zonder rechtspersoonlijkheid "Vlaams Agentschap Jeugd en Gezin". Het betreft dus een oneigenlijke en onvolledige fusie, ingegeven vanuit een stringente budgetneutraliteit die niet toelaat dat er pensioenmeerkosten zouden ontstaan bij een effectief inkantelingsproces van de huidige betrokken IVA's "Kind en Gezin" en "Jongerenwelzijn". De SERV vraagt dat erover gewaakt wordt dat de onvolledige fusie niet ten koste gaat van de vooropgestelde doelstellingen om te komen tot een integratie van het beleid en de dienstverlening.

De SERV merkt op dat de integratie een complex reorganisatieproces van Financiële, boekhoudkundige, logistieke, IT, personeels,...stromen omvat waarvoor de nodige tijd moet uitgetrokken worden. Het is positief dat de operationalisering wordt begeleid door een transitieteam en zal worden gerealiseerd op basis van een transitieplan. Gelet op de complexiteit en de veelheid aan te integreren processen pleit de SERV voor een adequate samenstelling van het transitieteam en betrokkenheid van het personeel. .

De SERV vindt het evident dat de nieuwe IVA "Vlaams Agentschap voor Regie van Jeugd en Gezin", als verlengstuk van de IVA met rechtspersoonlijkheid "Kind en Gezin" en als overnemer van de opdrachten van de IVA met rechtspersoonlijkheid "Fonds Jongerenwelzijn", rechtspersoonlijkheid krijgt toegewezen, maar vraagt niettemin om dit expliciet te motiveren op basis van het huidige geldende afwegingskader.

Tenslotte vindt de SERV het positief dat de Vlaamse regering de optie overweegt om van drie Raadgevende Comités over te gaan naar één Comité, dit in lijn met de beoogde beleidsintegratie van de dienst- en hulpverlening voor kinderen, jongeren en gezinnen. Hiermee zou niet alleen een verdergaande stroomlijning in de overlegstructuren en uniformiteit in de advisering gerealiseerd worden maar tevens een goede afstemming op de structuur van de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, waarbinnen een sectorale kamer "Gezin en Jongerenwelzijn" actief zal zijn. Gelet op de ruime doelgroep en taakstelling van de nieuwe IVA pleit de SERV voor een brede samenstelling van het Raadgevend Comité, gelijkaardig aan de samenstelling van de sectorale kamer "Gezin en Jongerenwelzijn" met vertegenwoordiging van de sociale partners. Bij de evolutie naar één Raadgevend Comité dient er tevens over gewaakt dat de opgebouwde expertise niet verloren gaat.

## Advies

De SERV werd op 31 juli 2018 om advies gevraagd over enerzijds het voorontwerp van decreet tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap (IVA) met rechtspersoonlijkheid “Vlaams Agentschap voor Regie van Jeugd en Gezin” en anderzijds het voorontwerp van besluit tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid “Vlaams Agentschap Jeugd en Gezin”. De adviestermijn bedraagt 30 dagen.

Hoewel voor de oprichting van elk van de twee agentschappen een afzonderlijke adviesvraag werd ontvangen, geeft de SERV er de voorkeur aan beiden te behandelen in een gezamenlijk advies. De adviesvragen worden immers inhoudelijk vanuit éénzelfde invalshoek benaderd, zoals blijkt uit de respectievelijke nota’s aan de Vlaamse regering.

In eerste instantie buigt de SERV zich in dit advies in hoofdlijnen over de doelstelling van de fusie van de IVA’s “Kind en Gezin” en “Jongerenwelzijn”. Vervolgens wordt de juridisch-organieke inkleding van de fusie geëvalueerd. Tenslotte wordt de concretisering van de fusie in de wetteksten, zijnde een voorontwerp van decreet en voorontwerp van besluit, onder de loep genomen.

### **1 Beoordeling van het beslissingsproces: een top down verhaal**

De SERV heeft steeds gesteld dat raadpleging in een vroege fase en continu overleg met stakeholders van cruciaal belang zijn om tot een gefundeerde, onderbouwde en gedragen beslissing te komen.

De SERV stelt vast dat en betreurt dat de oprichting van het Agentschap het resultaat vormt van een politiek beslissingsproces zonder voorafgaande raadpleging van de stakeholders die zitting hebben in de betrokken Raadgevende Comités. Zij beschikken immers over waardevolle knowhow en expertise die dienstig kan zijn zowel v  r, tijdens als na het integratieproces. De SERV vraagt dat de Raadgevende Comités alsnog betrokken worden bij de verdere implementatie van het integratieproces, in casu via een fusie.

De oprichting van het Agentschap lijkt een top down verhaal te zijn met integrale jeugdhulp als rode draad. Nochtans is het uitgangspunt van integrale jeugdhulp steeds een klantgerichte en vraaggestuurde hulpverlening vanuit een bottom-up benadering geweest. De top down beslissing om tot een fusie over te gaan staat enigszins haaks op dit uitgangspunt.

### **2 Beoordeling van het opzet: De fusie is een eerste opstap tot meer geïntegreerd beleid**

De SERV vindt het positief dat de Vlaamse regering via een fusie een effectief en efficiënt geïntegreerd beleid wil bevorderen om te komen tot een zo maximaal mogelijk totaalaanbod van dienst- en hulpverleningen voor kinderen, jongeren en gezinnen maar wijst erop dat voor een echt geïntegreerd beleid meer nodig is.

Kortweg kan gesteld worden dat de Vlaamse regering streeft naar een zo maximaal mogelijk totaalaanbod van dienst- en hulpverlening voor kinderen, jongeren en gezinnen door de IVA met

rechtspersoonlijkheid “Kind en Gezin” en de IVA zonder rechtspersoonlijkheid “Jongerenwelzijn” te fuseren. Daartoe wordt het oprichtingsdecreet van het Agentschap “Kind en Gezin” aangepast en het oprichtingsbesluit van het Agentschap “Jongerenwelzijn” gewijzigd.

De nieuwe IVA met rechtspersoonlijkheid “Vlaams Agentschap voor Regie van Jeugd en Gezin” beheert het budget en neemt de strategische kernbevoegdheden op het terrein van Jeugd en Gezin op, neemt de opdrachten van het Fonds Jongerenwelzijn over en behoudt verder de huidige bevoegdheden van het Agentschap “Kind en Gezin”. De nieuwe IVA zonder rechtspersoonlijkheid “Vlaams Agentschap Jeugd en Gezin” behoudt de huidige bevoegdheden, met uitzondering van de regie en de strategie, en neemt de bevoegdheid over van “Kind en Gezin” wat betreft de erkenning en subsidiëring van de vertrouwenscentra kindermishandeling en Centra voor kinderopvang en gezinsondersteuning.

De SERV vindt het positief dat de Vlaamse regering via het instrument van de fusie een vervolg wil breien aan het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp teneinde een effectief en efficiënt geïntegreerd beleid rond dienst- en hulpverlening voor kinderen, jongeren en gezinnen mogelijk te maken. Daardoor zou in principe elk kind, jongere of gezin met een zorgvraag beroep moeten kunnen doen op een geïntegreerde dienst- en hulpverlening, gaande van preventieve gezinsondersteuning en ondersteuning van basisvoorzieningen tot de diverse vormen van jeugdhulp, ook voor jeugddelinquenten en gehandicapte jongeren.

Niettemin wijst de SERV erop dat geïntegreerd beleid meer behelst dan louter een fusie van agentschappen en verder moet gaan dan een herschikking van de huidige administraties.

- Geïntegreerd kind- en jeugdhulpverleningsbeleid impliceert dat de héle jeugdhulp maximaal geïntegreerd wordt zodat ieder kind, iedere jongere en ieder gezin kan rekenen op een tijdige en gepaste ondersteuning. Om tot een maximale integratie van de ondersteuning te komen, zijn partnerschappen en samenwerkingen met andere beleidsdomeinen noodzakelijk. De SERV denkt daarbij onder meer aan het onderwijs (in het bijzonder de CLB's), de arbeidsmarkt, de diverse actoren van de geestelijke gezondheidszorg, de OCMW's en de Centra voor Algemeen Welzijnswerk, het jeugdwerk en lokaal sociaal beleid, de (sociale) huisvestingssector.... Dit vergt eveneens een gedeelde missie, een geïntegreerde visie en een concreet stappenplan om alle betrokken domeinen en sectoren goed op elkaar af te stemmen
- Geïntegreerd kind- en jeugdhulpverleningsbeleid impliceert dat de zogenaamde verkokering binnen de jeugdhulp wordt weggewerkt en een meer vraaggerichte jeugdhulpverlening wordt uitgebouwd. Dit betekent dat de schotten tussen de verschillende actoren moeten weggewerkt worden. Intersectoraal denken en werken zijn meer dan ooit noodzakelijk. De SERV is zich ervan bewust dat hierin al belangrijke stappen werden gezet. Toch kan het nog beter, zoals de Memorie van Toelichting trouwens zelf aangeeft. Aldus kunnen de processen van de verschillende teams, bijvoorbeeld de multidisciplinaire teams van Kind en Gezin die vanaf 1 januari 2019 geïntegreerde gezinstrajecten aanbieden aan gezinnen en jonge kinderen of nog binnen Jongerenwelzijn op regionaal niveau de ondersteuningsteams, de sociale diensten jeugdrechtbank en de integrale toegangspoort, nog naadlozer op elkaar aansluiten zodat nog meer gezinnen nog efficiëntere ondersteuning en hulp krijgen. Wel waarschuwt de SERV ervoor dat ontschotten er niet mag toe leiden dat iedere jeugdhulpaanbieder voortaan dan maar hetzelfde moet gaan doen. De verschillende jeugdhulpactoren hebben elk hun eigenheid en expertise en kunnen specifiek hulp op maat aanbieden, afgestemd op de zorgvraag van het kind, de jongere of het gezin. Binnen het

proces van intersectorale integratie moet erover gewaakt worden dat de diversiteit van de jeugdhulp wordt behouden en de multidisciplinariteit versterkt.

- Aansluitend bij voorgaand uitgangspunt acht de SERV het aangewezen dat de aansturing van de twee nieuwe IVA's zal gebeuren door één administrateur-generaal en in één consistent en coherent ondernemingsplan.
- Geïntegreerd kind- en jeugdhulpverleningsbeleid impliceert dat álle kinderen, jongeren en gezinnen moeten ondersteund worden, ongeacht hun zorgvraag. Door de hele jeugdhulp onder een gefuseerd agentschap onder te brengen wordt er één aanspreekpunt gecreëerd, wat de jeugdhulp zichtbaarder en toegankelijker maakt. In principe moet dit ertoe leiden dat het risico op uitval wordt verkleind en dat wordt vermeden dat doelgroepen door de mazen van het net glippen. Alleszins mag de hervorming er niet toe leiden dat de laagdrempelige dienstverlening die vandaag al bestaat in een aantal sectoren die onder de bevoegdheid van het Agentschap vallen aangetast wordt.
- Er wordt een specifiek deel<sup>1</sup> van de huidige doelgroep van jongeren met een (vermoeden van) handicap vanuit het VAPH overgedragen naar het nieuwe agentschap (art. 9 van het voorontwerp van decreet). Bovendien is het niet duidelijk wie finaal over de aflijning van deze doelgroep zal beslissen. Door het installeren van een 'schemerzone' zullen betwisting en bevoegdheidsproblemen blijven bestaan. Dit komt noch de werking van een geïntegreerde jeugdhulp, noch de betrokken kinderen, jongeren en gezinnen ten goede. Voor de raad heeft echter ieder kind en iedere jongere recht op tijdige en gepaste ondersteuning vanuit het nieuwe agentschap. Daarom moet de overdracht van de doelgroep van kinderen en jongeren met een (vermoeden van) handicap in één beweging gebeuren. Alle kinderen en jongeren met een handicap moeten zoveel mogelijk als kind en jongere beschouwd worden en wat voor hen als hulp of ondersteuning nodig is, moet op een geïntegreerde wijze worden beoordeeld.

### **3 Evaluatie van de juridische inkleding van de fusie**

#### **3.1 De fusie als efficiëntie-instrument behoeft meer onderbouwing**

De SERV vraagt om in de memorie van toelichting de vooropgestelde fusie nader te onderbouwen aan de hand van het eerder door de SERV geadviseerde afwegingkader en om de veronderstelde efficiëntiewinsten te concretiseren.

Om een verdere stap in het totaalaanbod van dienst- en hulpverlening voor kinderen, jongeren en gezinnen te realiseren, wordt een agentschap opgericht dat de IVA met rechtspersoonlijkheid "Kind en Gezin" en de IVA zonder rechtspersoonlijkheid "Jongerenwelzijn" fuseert (zie echter ook punt 2.2). Ter motivering verwijst de Memorie van Toelichting naar het Regeerakkoord 2014-2019

---

<sup>1</sup> Gedrags- en emotionele stoornis (GES+) aanbod / multifunctionele centra (MFC's) die aflijnbaar werken met een groep minderjarigen/jongvolwassenen die een complexe, gecombineerde ondersteuning vragen inzake hun beperking, ontwikkelingsvragen en opvoedings- en/of gedragsproblemen; de observatie- en behandelingscentra; de centra voor ontwikkelingsstoornissen

waarin verschillende fusies werden aangekondigd van beleidsdomeinen, entiteiten en strategische adviesraden. Met een fusie worden verschillende doelstellingen beoogd: (i) beter bestuur door taken die inhoudelijk samen horen ook organisatorisch samen te brengen. Hierdoor wordt verkokering tegengegaan en wordt een meer coherent beleid mogelijk; (ii) efficiëntiewinsten en schaalvoordelen, bijvoorbeeld op het vlak van boekhouding, personeelsbeleid, accountmanagement, overheidsopdrachten. Aanvullend wil de SERV meegeven dat een fusie in het algemeen en in het bijzonder de voorliggende fusie tot een Agentschap Jeugd en Gezin ook kansen inhoudt op kruisbestuiving en innovatie in functie van de versterking van de positie van de eindgebruikers (of klanten).

De SERV kan zich op basis van de boven aangehaalde motieven vinden in de voorliggende fusie aan zich. Ook de SERV heeft in zijn advies van 22 januari 2014<sup>2</sup> gepleit voor ontkokering en een verbetering van de bestuurlijke organisatie, waartoe de fusie van entiteiten kan bijdragen. Aldus merkt de SERV op dat veel beleidsvraagstukken in toenemende mate een entiteitsoverschrijdende aanpak vragen. Burgers en bedrijven hebben baat bij een Vlaamse overheid die transparant is en met één stem spreekt. De huidige organisatie is vandaag niet steeds bevorderlijk voor de coherentie en samenwerking. Er zijn duidelijk opportuniteiten om door stroomlijning, fusies en beperking van het aantal entiteiten verkokering, overlapping, fragmentatie en overheadkosten te vermijden en inhoudelijke synergiën, schaalvoordelen, efficiëntiewinsten en meer transparantie te realiseren.

Een systematische benadering op basis van een goed afwegingskader is nodig om deze opportuniteiten te benutten, m.a.w. een gestructureerde evaluatie van bestaande taken, entiteiten en structuren. De SERV was vragende partij om in de beleidsdomeinen (waar dat nog niet gebeurd is), in samenspraak met de stakeholders een traject op te starten om na te gaan of de organisatiestructuur en de invulling daarvan in overeenstemming is met de actuele kerntaken die van de Vlaamse overheid worden gevraagd, en waar er effectiviteits- en efficiëntiewinsten kunnen worden bereikt door synergiën of door het wegwerken van overlappingen in taken en diensten (fusie, clustering of intensere samenwerking,...). De volgende evaluatievragen moeten daarbij de leidraad zijn: (a) *wat?* zijn al de activiteiten die worden uitgevoerd nog steeds even noodzakelijk en welke nieuwe of andere activiteiten zijn nodig; (b) *wie?* is de entiteit die ze uitvoert het best geplaatst om die activiteiten uit te voeren, of bij activiteiten die werden uitbesteed, is deze andere organisatie in de publieke of private sector (profit en/of nonprofit) het best geplaatst; (c) *hoe?* worden de activiteiten op een zo efficiënt mogelijke manier uitgevoerd (zijn er bv. synergiën mogelijk door het wegwerken van overlappingen in taken en diensten?).

De SERV kan zich op basis van de documenten van de adviesvraag niet uitspreken over de mate waarin de fusie tegemoet komt aan het hierboven gestelde afwegingskader. Hij stelt vast dat er wordt vanuit gegaan dat de integratie van “Jongerenwelzijn” en “Kind en Gezin” onder één leiding bijdraagt aan de doelstelling van de Vlaamse regering, waarbij ze ten volle inzet op bestuurlijke efficiëntie en ontkokering. Om dit te staven worden volgende argumenten vernoemd, echter zonder nadere concretisering:

- Efficiëntie inzake erkennings- en subsidiëringsprocessen
- Efficiëntie inzake registratiesystemen en meer uniforme rapporteringen

---

<sup>2</sup> SERV, Advies “Slagkrachtige overheid (deel 2): aandachtspunten voor de nieuwe legislatuur”, 22 januari 2014

- Efficiëntie inzake concrete dienstverlening
- Efficiëntie inzake ondersteunende diensten
- Efficiëntie inzake agentschappen.

### 3.2 De fusie is oneigenlijk en onvolledig

De SERV vraagt dat erover wordt gewaakt dat de onvolledige fusie (er worden omwille van de pensioenproblematiek twee nieuwe entiteiten opgericht in plaats van één) niet ten koste gaat van de vooropgestelde doelstellingen om te komen tot een integratie van het beleid en de dienstverlening.

Een fusie komt neer op een samenvoeging van twee voorheen zelfstandige entiteiten. Bij een fusie tussen bedrijven verdwijnen de twee bestaande bedrijven en ontstaat er een nieuw bedrijf. Ook bij een fusie van twee agentschappen mag men er dus van uitgaan dat zij opgaan in één nieuw agentschap. Die perceptie wordt als dusdanig ook zo gecreëerd in de Memorie van Toelichting waar sprake is van een ‘nieuw’ en ‘eengemaakt’ agentschap “Jeugd en Gezin” dat ontspruit uit de fusie van de IVA’s “Kind en Gezin” en “Jongerenwelzijn”.

Deze perceptie komt echter niet overeen met de juridische context waarin sprake is van twee nieuwe entiteiten, zijnde de IVA met rechtspersoonlijkheid “Vlaams Agentschap voor Regie van Jeugd en Gezin” en de IVA zonder rechtspersoonlijkheid “Vlaams Agentschap Jeugd en Gezin”. Dat er geen echte fusie gebeurt, heeft te maken met de stringente budgetneutraliteit. Die zou immers, in geval van een echte fusie, worden geschonden omwille van een meerkost bij de afrekening van de pensioenlasten van statutair personeel zowel ingeval van een inkanteling van de IVA zonder rechtspersoonlijkheid “Jongerenwelzijn” in de IVA met rechtspersoonlijkheid “Kind en Gezin” als vice versa. De SERV is vragende partij om in de Memorie van Toelichting meer cijfermatige informatie te voorzien over de meerkost van de inkantelingsoperaties.

Aan deze pensioenproblematiek wordt een herschikking van de missie en takenpakketten opgehangen met de facto en de iure twee nieuwe IVA’s als resultaat.. Het Vlaams Agentschap Regie Jeugd en Gezin heeft enerzijds een algemene beleidsvoorbereidende opdracht (regie/strategie) en erft anderzijds ook een aantal beleidsuitvoerende taken. Het Vlaams Agentschap Jeugd en Gezin erft enkel een aantal beleidsuitvoerende taken. Op zich is er niets mis met een hertekening van de takenpakketten in functie van de beleidscyclus op voorwaarde dat die leidt tot meer coherentie en efficiëntie in de beleidsvoering en –implementatie. Dat is hier niet het geval. Immers, de regie en strategie wordt volledig geïntegreerd in het “Vlaams Agentschap voor Regie van Jeugd en Gezin”, maar het uitvoerende, operationele erkennings- en subsidiëringsbeleid blijft verdeeld over de twee IVA’s. De SERV is dan ook van oordeel dat een echte fusie van de huidige twee IVA’s in één nieuwe IVA zowel beleidsmatig als op het terrein tot een verdergaande integratie had kunnen leiden. Het feit dat men er van uitgaat dat er geen personeel van de ene IVA naar de andere IVA hoeft overgedragen te worden, tenzij via beperkte detachering indien noodzakelijk, en dat er enkel maar aanwervingen meer mogen gebeuren door de IVA zonder rechtspersoonlijkheid “Vlaams Agentschap Jeugd en Gezin” sterken de SERV in die overtuiging. Van een hertekening van taken en opdrachten mag immers een repercussie op het personeel verwacht worden. De pensioenproblematiek en de budgettaire context hebben de Vlaamse regering echter op andere gedachten en een ander spoor gebracht, nl. de fusie van takenpakketten in twee nieuwe IVA’s.

### **3.3 Juridische fusie is slechts een eerste stap in integratieproces**

De SERV vraagt om het transitieproces (dat veel ruimer is dan de juridische fusie) zorgvuldig aan te pakken met betrokkenheid van het personeel.

De voorgestelde juridische fusie is slechts een eerste stap in het inkantelingsproces van de IVA's "Kind en Gezin" en "Jongerenwelzijn".

Na de juridische fase volgt nog een operationele fase, die in twee etappes zal verlopen. De eerste etappe betreft een eengemaakte begroting en de toetreding tot het online HRM-systeem binnen de Vlaamse Gemeenschap (vlimpers) alsook een afgestemde organisatiestructuur (inclusief de overname van het VAPH-aanbod) tegen eind 2019. In de tweede etappe wordt de integratie verder geoperationaliseerd onder meer via de toetreding van Kind en Gezin tot het begrotings- en boekhoudsysteem van de Vlaamse Gemeenschap (Orafin).

De SERV merkt op dat de integratie een complex reorganisatieproces van financiële, boekhoudkundige, logistieke, IT, personeels,...stromen omvat waarvoor de nodige tijd moet uitgetrokken worden. Het is positief dat de operationalisering wordt begeleid door een transitieteam en zal worden gerealiseerd op basis van een transitieplan. Gelet op de complexiteit en de veelheid aan te integreren processen pleit de SERV voor een adequate samenstelling van het transitieteam en betrokkenheid van het personeel.

## **4 Voorontwerp van decreet: Vlaams Agentschap voor Regie van Jeugd en Gezin**

### **4.1 Expliciete motivering van de rechtspersoonlijkheid gevraagd**

De SERV vindt het evident dat de nieuwe IVA, als verlengstuk van de IVA met rechtspersoonlijkheid "Kind en Gezin" en als overnemer van de opdrachten van de IVA met rechtspersoonlijkheid "Fonds Jongerenwelzijn" rechtspersoonlijkheid krijgt toegewezen, maar vraagt niettemin om dit expliciet te motiveren vanuit het geldende afwegingskader.

Het huidige nog geldende kaderdecreet bestuurlijk beleid bevat een cascadesysteem van verzelfstandigingsvoorwaarden en een bindend afwegingskader om te waarborgen dat gekozen wordt voor de optimale organisatievorm. Als algemene regel geldt dat hoe meer autonomie hoe stringenter de voorwaarden en het afwegingskader. IVA's zonder rechtspersoonlijkheid kunnen bij besluit van de Vlaamse regering worden opgericht, agentschappen met rechtspersoonlijkheid kunnen enkel door de decreetgever worden opgericht.

Verzelfstandiging is slechts aangewezen indien gelijktijdig aan volgende voorwaarden is voldaan:

- Voldoende kritische massa van de taken toevertrouwd aan het agentschap. Uitvoeringstaken die verzelfstandigd worden, moeten, afzonderlijk of samen genomen, een voldoende kritische massa hebben (omvang van de dossierstromen, repetitiviteit, aantal klanten, enz.). De instantie zelf moet groot genoeg zijn om op een autonome wijze te kunnen functioneren.
- Meetbaarheid van de door het agentschap te leveren producten of diensten.

- Reële mogelijkheid tot aansturing van het agentschap. Er moet een reële mogelijkheid bestaan tot aansturing van doelmatigheid, prestaties en kwaliteit. Aansturing op doelmatigheid impliceert de toetsing van de vooropgestelde doelstellingen met de ter beschikking gestelde middelen.
- De informatierelatie moet reëel invulbaar zijn :
  - de opdracht van het agentschap moet voldoende stabiel zijn en SMART (specifiek, meetbaar, afgesproken, realistisch, tijdsgebonden) kunnen worden geformuleerd;
  - er moeten concrete afspraken mogelijk zijn over opvolgingsindicatoren;
  - er moeten garanties kunnen gegeven worden over de betrouwbaarheid van de (administratieve) procedures en de geleverde cijfers ;
  - de informatie moet potentieel inschakelbaar zijn in grotere gehelen (zoals bijvoorbeeld een managementinformatiesysteem op niveau beleidsdomein of op niveau van het globale Vlaamse overheidsapparaat).

In casu wordt voorgesteld om het nieuwe agentschap op te richten als een intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid, waardoor het agentschap beschikt over een eigen, van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest afgescheiden rechtspersoonlijkheid. Een intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid wordt slechts opgericht na een voorafgaande afweging van de voor- en nadelen van het verlenen van rechtspersoonlijkheid en als hieruit blijkt dat een intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid niet dezelfde voordelen kan bieden. M.a.w de toegevoegde waarde van het verlenen van rechtspersoonlijkheid aan een intern verzelfstandigd agentschap moet duidelijk zijn. Essentieel is de operationele autonomie van het agentschap waarbij de hiërarchische band tussen de Vlaamse regering en de IVA behouden blijft.

De SERV vindt het evident dat de nieuwe IVA, als verlengstuk van de IVA met rechtspersoonlijkheid “Kind en Gezin” en als overnemer van de opdrachten van de IVA met rechtspersoonlijkheid “Fonds Jongerenwelzijn” rechtspersoonlijkheid krijgt toegewezen gelet op de bredere taakinfilling en doelgroep.

De SERV wijst erop dat in het toekomstig bestuursdecreet, ingediend bij het Vlaams Parlement op 9 juli 2018, de criteria voor verzelfstandiging niet langer decretaal zijn vastgelegd en louter richtinggevend zijn. In zijn advies van 6 februari 2017<sup>3</sup> heeft de SERV gesteld dat de toepassing van die criteria en de afweging aan de essentiële elementen van verzelfstandiging noodzakelijk blijven als grendel op ontsporingen. De SERV heeft daarom gepleit voor het behoud van een uitdrukkelijke motiveringsplicht voor verzelfstandiging in het toekomstige decreet.

## **4.2 Eén Raadgevend comité gelijkaardig aan de kamer “Gezin en Jongerenwelzijn” van de Vlaamse Raad WVG**

De SERV ondersteunt de optie om van drie Raadgevende Comités naar één te evolueren, met het oog op stroomlijning in de overlegstructuren en uniformiteit in de advisering. Daarbij moet afgestemd worden op de samenstelling van de sectorale kamer “Gezin en Jongerenwelzijn” van

---

<sup>3</sup> SERV, Advies “voorontwerp bestuursdecreet, 6 februari 2017

De Vlaamse Raad Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (WVG) met vertegenwoordiging van de sociale partners. De SERV herhaalt zijn pleidooi voor de betrokkenheid van de Raadgevende Comités bij de verdere implementatie van het integratieproces.

De Memorie van Toelichting geeft aan dat de fusie *“leidt tot vermindering van één leidend ambtenaar. Ook diverse beslissings- en overlegstructuren zullen worden gerationaliseerd. Zo onderzoeken we bijvoorbeeld of we van 3 raadgevende comités naar 1 raadgevend comité kunnen evolueren. De Vlaamse regering zal voor het einde van dit jaar een beslissing nemen over de organisatie van de raadgevende comité(s).”*

De SERV vindt het positief dat een raadgevend comité zal worden ingesteld bij de nieuwe IVA. Het raadgevend comité heeft immers een belangrijke stimulerende functie naar de leidend ambtenaar van de IVA toe, wat betreft de rol die het agentschap speelt op het vlak van de operationele beleidsvoorbereiding in zijn tweevoudige dimensie:

- het raadgevend comité kan onderbouwing leveren bij de vertaalslag van de beleidsmaatregelen naar een doelmatige, doeltreffende en klantgerichte operationele dienstverlening, waarvoor de IVA verantwoordelijk is;
- het raadgevend comité kan vanuit de eigen expertise en ervaring mee suggesties doen aan de IVA, wanneer dit vanuit zijn taakstelling beleidsgerichte input aanlevert.

Het raadgevend comité heeft bovendien een algemene opdracht van kwaliteitsopvolging en begeleiding met betrekking tot beslissingen die de leidend ambtenaar van de IVA neemt (of dient te nemen) op het vlak van de uitvoeringsgerichte taakstellingen. Het raadgevend comité heeft aandacht voor de objectiviteit, de evenwichtigheid, de territoriale spreiding, en dergelijke meer van de beleidsuitvoerende activiteiten van de IVA. Het heeft vooral oog voor de concrete maatschappelijke implicaties van de beleidsuitvoering binnen het werkveld.

Tenslotte vindt de SERV het positief dat de Vlaamse regering de optie overweegt om van drie Raadgevende Comités over te gaan naar één Comité, dit in lijn met de beoogde beleidsintegratie van de dienst- en hulpverlening voor kinderen, jongeren en gezinnen. Hiermee zou niet alleen een verdergaande stroomlijning in de overlegstructuren en uniformiteit in de advisering gerealiseerd worden maar tevens een goede afstemming op de structuur van de Vlaamse Raad Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, waarbinnen een sectorale kamer “Gezin en Jongerenwelzijn” actief zal zijn. Gelet op de ruime doelgroep en taakstelling van de nieuwe IVA pleit de SERV voor een brede samenstelling van het Raadgevend Comité, gelijkaardig aan de samenstelling van de sectorale kamer “Gezin en Jongerenwelzijn” met vertegenwoordiging van de sociale partners. Bij de evolutie naar één Raadgevend Comité dient er tevens over gewaakt dat de opgebouwde expertise niet verloren gaat.



ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE





# RAAD VAN STATE

## afdeling Wetgeving

advies 64.284/1  
van 6 november 2018

over

een voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap ‘tot ontbinding van het Fonds Jongerenwelzijn en tot wijziging van het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin en het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp’

Op 18 september 2018 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin verzocht binnen een termijn van dertig dagen, verlengd tot 6 november 2018, een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap ‘tot ontbinding van het Fonds Jongerenwelzijn en tot wijziging van het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin en het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp’.

Het voorontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 25 oktober 2018. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wilfried VAN VAERENBERGH en Chantal BAMPS, staatsraden, Michel TISON en Johan PUT, assessoren, en Annemie GOOSSENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Rein THIELEMANS, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 6 november 2018.

\*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond<sup>1</sup>, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

\*

### STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt ertoe het Fonds Jongerenwelzijn, opgericht als een intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid door artikel 54 van het decreet van 7 maart 2008 ‘inzake bijzondere jeugdbijstand’, te ontbinden en het vermogen en het geheel van de taken, activiteiten, rechten en verplichtingen over te dragen aan het Vlaams Agentschap voor Regie van Jeugd en Gezin op een door de Vlaamse Regering te bepalen datum (artikelen 2 en 3 van het voorontwerp).

Tevens wordt het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin omgevormd tot het Vlaams Agentschap voor Regie van Jeugd en Gezin (hierna: agentschap). Dit door aanpassing van het decreet van 30 april 2004 ‘tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin’ (artikelen 5 tot 20). Daartoe wordt het opschrift van het decreet gewijzigd, evenals de naam van het agentschap en worden de artikelen 4 en 5 van het decreet van 30 april 2004, die de missie en de kerntaken van het agentschap bepalen, herschreven. Het agentschap is voortaan actief inzake kinderopvang, preventieve gezinsondersteuning, toelagen in het kader van het gezinsbeleid, binnenlandse en interlandelijke adoptie, pleegzorg, integrale jeugdhulp en jeugddelinquentie en vervult ook bepaalde taken ten aanzien van jongeren met een handicap of een vermoeden van handicap. De bepalingen met betrekking tot taken inzake crisisopvang bij jonge kinderen, inzake verstoorde opvoedingssituaties en inzake hulpverlening bij kindermishandeling worden geschrapt.

Daarnaast brengt het voorontwerp een aantal wijzigingen aan in het decreet van 12 juli 2013 ‘betreffende de integrale jeugdhulp’ wat betreft de erkenning en subsidiëring van centra voor kindercrisis en gezinsondersteuning.

Tot slot wordt het decreet van 7 maart 2008 opgeheven.

### VORMVEREISTEN

3. In haar beslissing van 20 juli 2018 keurde de Vlaamse Regering het voorontwerp principieel goed, gelastte zij de Vlaamse minister, bevoegd voor bijstand aan personen, het advies te vragen van de SAR WGG en de SERV en machtigde zij de minister om te beoordelen

---

<sup>1</sup> Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

of de adviezen aanleiding geven tot aanpassing van de principieel goedgekeurde tekst en zo dit niet het geval is, het advies van de Raad van State te vragen.

Gevraagd of het voorontwerp na de twee adviezen, uitgebracht op 30 augustus 2018 en 3 september 2018, nog werd gewijzigd dan wel of de minister van oordeel was dat de adviezen geen aanleiding geven tot aanpassing van het principieel goedgekeurde voorontwerp, antwoordde de gemachtigde:

“Het ontwerp werd na de twee adviezen niet gewijzigd.

Toch wensen we rekening te houden met de geformuleerde voorstellen door in de komende maanden verder te werken aan de transitie naar een meer geïntegreerde werking.

In de nota t.a.v. de Vlaamse Regering voor definitieve goedkeuring staat een ruim uitgeschreven verantwoording.”

Indien de aan de Raad van State voorgelegde tekst ten gevolge van het voorgaande nog wijzigingen zou ondergaan, moeten de gewijzigde of toegevoegde bepalingen, ter inachtneming van het voorschrift van artikel 3, § 1, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, aan de afdeling Wetgeving worden voorgelegd.

## ONDERZOEK VAN DE TEKST

### ALGEMENE OPMERKINGEN

4. Er dient te worden opgemerkt dat het voorliggende voorontwerp reeds rekening houdt met het voorontwerp van decreet ‘houdende diverse wijzigingsbepalingen betreffende het decreet betreffende de rechtspositie van de minderjarige in de integrale jeugdhulp en het decreet betreffende de integrale jeugdhulp’<sup>2</sup>, dat een gewijzigde versie betreft van het voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap ‘houdende diverse wijzigings-, opheffings- en overgangsbepalingen aangaande het decreet betreffende het jeugddelinquentierecht’ waarover de Raad van State, afdeling Wetgeving op 28 mei 2018 advies 63.059/3 heeft uitgebracht en dat volgens de gemachtigde op 22 oktober 2018 werd ingediend bij het Vlaams Parlement.

4.1. Gevraagd toe te lichten in hoeverre het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet voortbouwt op wijzigingen die aangebracht worden in het decreet van 12 juli 2013 ‘betreffende de integrale jeugdhulp’ door het voorontwerp van decreet ‘houdende diverse wijzigingsbepalingen betreffende het decreet betreffende de rechtspositie van de minderjarige in de integrale jeugdhulp en het decreet betreffende de integrale jeugdhulp’ of op andere wijzigingen vervat in dat voorontwerp, antwoordde de gemachtigde:

“Het agentschap Kind en Gezin erkent en subsidieert de voorzieningen ‘Centra voor Kinderzorg en Gezinsondersteuning’ en de ‘Vertrouwenscentra Kindermishandeling’. Beide voorzieningen vallen reeds onder het toepassingsgebied van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp (voetnoot: Zie artikel 3 van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp en artikel 3, 3° en 4°

---

<sup>2</sup> Zie onder meer de artikelen 22 en 23 van het voorontwerp.

van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 februari 2014 betreffende de integrale jeugdhulp), maar de rechtsgrond voor de erkenning en subsidiëring van deze voorzieningen bevinden zich in het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin, met name in artikel 8, §1, eerste lid, 8/1 en 12.

Het ontwerp van decreet houdende diverse wijzigings-, opheffings- en overgangsbepalingen aangaande het decreet betreffende het jeugddelinquentierecht, waarover de Raad van State op 28 mei 2018 het advies 63.059/3 werd uitgebracht, voert het ‘Hoofdstuk 14/1. Private voorzieningen’ in, in het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp. Het ontwerp bouwt hierop voort door de centra voor kinderopvang en gezinsondersteuning onder dit hoofdstuk in te voegen. Hierdoor zal de rechtsgrond voor de erkenning en subsidiëring van de centra voor kinderopvang en gezinsondersteuning voortaan in het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp te vinden zijn.

Daarnaast wordt de rechtsgrond voor de erkenning en subsidiëring van de vertrouwenscentra kindermishandeling nog enkel behouden in artikel 42 van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp.”

4.2. Daarnaast houdt het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet volgens de gemachtigde ook reeds rekening met het (voor)ontwerp van decreet ‘betreffende het jeugddelinquentierecht’, waarover de Raad van State, afdeling Wetgeving, op 18 april 2018 advies 62.779/3 heeft uitgebracht<sup>3</sup> en dat op 25 juli 2018 werd verwezen naar de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

Dienaangaande wordt door de gemachtigde de volgende toelichting gegeven:

“In artikel 5 van het oprichtingsdecreet van Kind en Gezin wordt de regie en strategie van het geïntegreerd jeugd- en gezinsbeleid voor jeugddelinquentie voorzien als één van de kerntaken van het nieuwe agentschap Regie Jeugd en Gezin.

Het klopt dat in de huidige stand van de zaken nog geen rechtsgrond voorhanden is voor jeugddelinquentie, maar de inwerkingtreding van het decreet betreffende het jeugddelinquentierecht is mits goedkeuring door het Vlaams Parlement voorzien op 1/1/2019, dus vóór de inwerkingtreding van dit decreet. Vandaar dat de regie en strategie inzake jeugddelinquentierecht hier reeds werd meegenomen.”

4.3. Er dient te worden opgemerkt dat voornoemde ontworpen decreten in werking treden tien dagen na de bekendmaking ervan, behoudens de artikelen 2 en 3, die in werking treden op 1 januari 2019 en de artikelen 16, 21 en 22, waarvoor de Vlaamse Regering de datum van inwerkingtreding bepaalt voor wat het eerste betreft en op 1 januari 2019 voor wat het tweede betreft, terwijl het om advies voorgelegde aan te nemen decreet in werking treedt op de dag van de bekendmaking ervan (artikel 28 van het voorontwerp).

Gevraagd naar de bijzondere redenen om het decreet onmiddellijk in werking te laten treden en niet volgens de gewone regel van inwerkingtreding van decreten (tien dagen na bekendmaking overeenkomstig artikel 56 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’), antwoordde de gemachtigde:

---

<sup>3</sup> *Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 1670/1.

“Er zijn geen bijzondere redenen om af te wijken van de gewone regel, nl. 10 dagen na publicatie. Ingevolge het advies van de Raad van State kan overwogen worden om een gedifferentieerde inwerkingtreding door te voeren. Sommige bepalingen zullen door de Vlaamse Regering dan wel eerder of later in werking gebracht worden.”

Het verdient evenwel aanbeveling de inwerkingtreding van de drie aan te nemen decreten op elkaar af te stemmen.

4.4. Meer in het algemeen zal moeten worden nagegaan of en in welke mate het voorliggende voorontwerp van decreet zal moeten worden aangepast in het licht van de ontworpen decreten ‘betreffende het jeugddelinquentierecht’ en ‘houdende diverse wijzigingsbepalingen betreffende het decreet betreffende de rechtspositie van de minderjarige in de integrale jeugdhulp en het decreet betreffende de integrale jeugdhulp’. Indien het voorontwerp als gevolg daarvan nog zou worden gewijzigd, zullen de betrokken wijzigingen in voorkomend geval alsnog om advies aan de Raad van State, afdeling Wetgeving, moeten worden voorgelegd ter inachtneming van het voorschrift van artikel 3, § 1, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

#### BIJZONDERE OPMERKINGEN

##### Artikel 5

5. In de nieuwe naam ontbreken *in fine* de woorden “en Gezin”.

##### Artikel 8

6. Het ontworpen artikel 4, § 2, 6°, van het decreet van 30 april 2004 moet volgens de gemachtigde, ingevolge de terminologie in het voorontwerp van decreet ‘betreffende het jeugddelinquentierecht’, als volgt worden geredigeerd:

“personen die onderworpen zijn aan de maatregelen en de sancties, respectievelijk vermeld in artikel 20, §2, eerste lid, en artikel 29, §2, eerste lid van het decreet van XXX betreffende het jeugddelinquentierecht”.

De juistheid van de bepaling kan nu nog niet worden bevestigd.

7. In het ontworpen artikel 4, § 3, tweede lid, van het decreet van 30 april 2004 wordt bepaald dat het agentschap en de voorzieningen bij hun optreden de ideologische, filosofische en godsdienstige overtuiging eerbiedigen van de personen tot wie ze zich richten.

Er dient te worden opgemerkt dat het voorontwerp van decreet de missie en taken van het agentschap en niet van “de voorzieningen” regelt, zodat het niet past om in het ontworpen artikel 4, § 3, tweede lid, van het decreet van 30 april 2004 “de voorzieningen” op te nemen. Deze dienen bijgevolg te worden weggelaten.

### Artikel 9

8. In het ontworpen artikel 5, § 1, 3°, en § 2, derde lid, inleidende zin, van het decreet van 30 april 2004 moet volgens de gemachtigde “de financiering van de personen” worden geschreven in plaats van “de financiering aan de personen”.

De tekst van de ontworpen bepalingen dient te worden aangepast in de door de gemachtigde vermelde zin.

9. Gevraagd wat in het ontworpen artikel 5, § 2, derde lid, 1°, van het decreet van 30 april 2004 bedoeld wordt met de zinsnede “de financiële lasten van de zorgtaken voor de groep, vermeld in artikel 4, § 2 op zich nemen”, antwoordde de gemachtigde:

“Financiële lasten van de zorgtaken is ruimer dan de financiering van de betrokken personen en bevat ook de subsidiëring t.a.v. de private sector, maar ook t.a.v. de eigen instellingen. Het is een begrip uit het decreet Fonds Jongerenwelzijn.

Ingevolge het advies van de Raad van State kan in lid 3 een toevoeging worden gemaakt:

‘Het beheren van de financiering van de personen en de subsidiëring aan de voorzieningen, vermeld in paragraaf 1, 3° omvat de volgende taken:...’.

Deze suggestie van de gemachtigde, waarbij een bepaling inzake de subsidiëring wordt toegevoegd, kan worden bijgetreden.

10. In het ontworpen artikel 5, § 2, derde lid, 2°, van het decreet van 30 april 2004 moet volgens de gemachtigde worden geschreven “de gezinsbijslagen en toelagen met betrekking tot het gezinsbeleid ontvangen en de bijdragen ...”.

De tekst van de ontworpen bepaling dient te worden aangepast in de door de gemachtigde vermelde zin.

### Artikel 10

11. Volgens de gemachtigde dient artikel 6 van het decreet van 30 april 2004 opgeheven te worden.

Hiermee kan worden ingestemd.

### Artikelen 13 en 14

12. Door de artikelen 13 en 14 van het voorontwerp worden respectievelijk artikel 8, § 1, en artikel 8/1 van het decreet van 30 april 2004 opgeheven.

Gevraagd of het de bedoeling is dat het agentschap niet langer actief is op deze terreinen en of de uitvoeringsbesluiten die op grond van artikel 12 van hetzelfde decreet zijn genomen, moeten vervallen, antwoordde de gemachtigde:

“Het Agentschap blijft deze taken wel verder opnemen:

- Wat crisisopvang van jonge kinderen betreft, de taken inzake verstoorde opvoedingsrelaties en de hulpverlening bij kindermishandeling, kunnen deze teruggevonden worden in het artikel betreffende de kerntaken van Kind en Gezin, artikel 5, §1, 1°, het bepalen van de regie en strategie;
- Wat de binnenlandse en interlandelijke adoptie betreft kan dit teruggevonden worden in de kerntaak van het agentschap zoals opgenomen in artikel 5, § 1, 1°, het bepalen van de regie en strategie en artikel 5, §1, 2°, met name het voeren van een geïntegreerd voorzieningenbeleid.

Gelet op de opmerking stellen we voor ingevolge het advies van de Raad van State de datum van inwerkingtreding van artikel 13 en 14 van het ontwerp slechts te laten ingaan op het moment dat deze bepalingen zijn opgenomen in het decreet betreffende de integrale jeugdhulp.

Artikel 7/1 werd inderdaad niet opgenomen gelet op het decreet van 27 april 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid.”

Gelet op deze toelichting wint opmerking 4.3, om de inwerkingtreding van het om advies voorgelegde aan te nemen decreet en de aan te nemen decreten ‘houdende diverse wijzigingsbepalingen betreffende het decreet betreffende de rechtspositie van de minderjarige in de integrale jeugdhulp en het decreet betreffende de integrale jeugdhulp’ en ‘betreffende het jeugddelinquentierecht’ op elkaar af te stemmen, aan belang.

#### Artikel 19

13.1. Ingevolge de toevoeging van punt 13 aan het ontworpen artikel 20, eerste lid, van het decreet van 30 april 2004, moet de zinsnede “in het bijzonder de bijdragen van ouders of derde in de kostprijs van diensten” in artikel 20, eerste lid, 9°, van het decreet van 30 april 2004 worden geschrapt.

13.2. Gevraagd waarom het ontworpen artikel 20, derde lid, van het decreet van 30 april 2004 enkel geldt ten aanzien van de personen bedoeld in artikel 4, § 2, 4° en 6°, van dat decreet antwoordde de gemachtigde:

“Dit is een verderzetting van huidig beleid. De huidige regeling is terug te vinden in het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 1994 inzake de erkenningsvoorwaarden en de subsidienormen voor de voorzieningen van de Bijzondere Jeugdbijstand.”

Volgens de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof is een verschil in behandeling slechts verenigbaar met de grondwettelijke beginselen van gelijkheid en niet-discriminatie, wanneer dat verschil op een objectief criterium berust en het redelijk verantwoord is. Het bestaan van een dergelijke verantwoording moet worden beoordeeld, rekening houdend met het doel en de gevolgen van de betrokken maatregel en met de aard van de ter zake geldende beginselen; het

gelijkheidsbeginsel is geschonden wanneer er geen redelijk verband van evenredigheid bestaat tussen de aangewende middelen en het beoogde doel.<sup>4</sup>

De bij voornoemde bepaling door de gemachtigde in het licht van het gelijkheidsbeginsel gegeven verantwoording blijft beperkt tot een loutere toelichting van de beleidsvisie.

Het verdient evenwel aanbeveling dat een deugdelijke verantwoording in het licht van het gelijkheidsbeginsel wordt gegeven voor het feit dat het agentschap alleen voor personen als vermeld in artikel 4, § 2, 4° en 6°, van het decreet van 30 april 2004 tegemoet komt in de kosten van geneeskundige verzorging.

#### Artikel 25

14. Het bepaalde in artikel 25, 2°, van het voorontwerp is overbodig gelet op artikel 3 ervan.

De stellers van het voorontwerp dienen na te gaan of dit ook het geval is voor artikel 25, 1°, ervan.

#### Artikel 26

15. Het besluit van de Vlaamse Regering waarnaar wordt verwezen in artikel 26, § 1, van het voorontwerp is het besluit van 24 oktober 2008 ‘tot uitvoering van het decreet van 7 maart 2008 inzake bijzondere jeugdbijstand en het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid van 18 juli 2003’.

De gemachtigde is het er mee eens dat de zinsnede “en de titularis van de functie van algemeen directeur van het agentschap Jongerenwelzijn” beter weggelaten wordt en opgenomen wordt in het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 oktober 2008 tot uitvoering van het decreet van 7 maart 2008 inzake bijzondere jeugdbijstand en het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003’ (ontwerp 64.283/1) omdat het gaat om het hoofd van een intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid (het bestaande agentschap Jongerenwelzijn) dat een taak krijgt in het tot “Vlaams Agentschap voor Jeugd en Gezin” omgevormde intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid.

---

<sup>4</sup> Vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof. Zie bv.: GwH 17 juli 2014, nr. 107/2014, B.12; GwH 25 september 2014, nr. 141/2014, B.4.1; GwH 30 april 2015, nr. 50/2015, B.16; GwH 18 juni 2015, nr. 91/2015, B.5.1; GwH 16 juli 2015, nr. 104/2015, B.6; GwH 16 juni 2016, nr. 94/2016, B.3; GwH 18 mei 2017, nr. 60/2017, B.11; GwH 15 juni 2017, nr. 79/2017, B.3.1; GwH 19 juli 2017, nr. 99/2017, B.11; GwH 28 september 2017, nr. 104/2017, B.8.

Dit dient niet bij decreet te worden geregeld, wat bovendien met zich zou brengen dat latere wijzigingen aan die bepaling enkel nog bij decreet kunnen gebeuren.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Annemie GOOSSENS

Marnix VAN DAMME

ONTWERP VAN DECREET



## ONTWERP VAN DECREET

## DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin;

Na beraadslaging,

## BESLUIT:

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

## Hoofdstuk 1. Algemene bepaling

**Artikel 1.** Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

## Hoofdstuk 2. Ontbinding van het Fonds Jongerenwelzijn

**Art. 2.** Het Fonds Jongerenwelzijn, vermeld in artikel 54 van het decreet van 7 maart 2008 inzake bijzondere jeugdbijstand, wordt ontbonden.

**Art. 3.** De ontbinding van het Fonds Jongerenwelzijn is een ontbinding zonder vereffening waarbij het hele vermogen van het Fonds Jongerenwelzijn, alsook het geheel van zijn taken, activiteiten, rechten en verplichtingen, wordt overgedragen aan het agentschap Opgroeien regie, waaronder de op die datum uitstaande verbintenissen ten laste van het programma GE, begrotingsartikels GB0-1GED2MX-IS en GB0-1GED5MX-IS van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap. Dat gebeurt onder de nadere voorwaarden en volgens de procedure die de Vlaamse Regering bepaalt. Daarbij wordt de continuïteit gewaarborgd.

**Art. 4.** De overdrachten, vermeld in artikel 3, vinden plaats op de datum die de Vlaamse Regering vaststelt.

De Vlaamse Regering bepaalt op welke wijze die overdrachten tegenstelbaar worden aan derden.

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin

**Art. 5.** In het opschrift van het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin worden de woorden "Kind en Gezin" vervangen door de woorden "Opgroeien regie".

**Art. 6.** In artikel 2 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 20 april 2012, 29 november 2013 en 7 juli 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 5° wordt de zinsnede "elke organisatievorm die de ondersteuning organiseert en/of verleent" vervangen door de zinsnede "elke organisatievorm die dienstverlening, hulpverlening of ondersteuning organiseert of verleent aan kinderen, jongeren en gezinnen";

2° punt 6° wordt vervangen door wat volgt:

“6° gezinsbeleid: het gezinsbeleid zoals vermeld in artikel 3, §1, 18°, van het decreet van 27 april 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid”;

3° er worden een punt 8° tot en met 11° toegevoegd, die luiden als volgt:

- “8° jeugd- en gezinsbeleid: het jeugdbeleid, vermeld in artikel 5, §1, II, 6°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, en het gezinsbeleid, vermeld in punt 6°;
- 9° agentschap: het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Opgroeien regie;
- 10° het agentschap Opgroeien: het intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid Opgroeien, vermeld in artikel 1, 1°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 oktober 2008 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid Opgroeien;
- 11° jongere: een persoon tot en met de leeftijd van vijftientig jaar.”.

**Art. 7.** In artikel 3, tweede lid, van hetzelfde decreet worden de woorden “Kind en Gezin” vervangen door de woorden “Opgroeien regie”.

**Art. 8.** Artikel 4 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 4. §1. Het agentschap heeft als missie om, samen met zijn partners, door een geïntegreerd jeugd- en gezinsbeleid, voor alle kinderen en jongeren, waar en hoe ze ook geboren zijn of opgroeien, zoveel mogelijk kansen te creëren en om een continuüm aan zorg, hulp en ondersteuning aan te bieden.

§2. Het agentschap oefent zijn taken uit voor de volgende personen:

- 1° kinderen en jongeren, aanstaande ouders en gezinnen;
- 2° adoptiekinderen, afstandsouders en de personen en gezinnen die een kind willen adopteren;
- 3° de personen en gezinnen die een pleegkind of pleeggast in hun gezin willen opnemen;
- 4° de personen tot de leeftijd van vijftientig jaar voor wie de maatschappelijke integratie en participatie in het gedrang is gekomen of dreigt te komen door een problematische leefsituatie of door andere maatschappelijk niet aanvaardbare situaties;
- 5° de pleeggasten en pleegkinderen, vermeld in artikel 2, 8° en 10°, van het decreet van 29 juni 2012 houdende de organisatie van pleegzorg;
- 6° personen die onderworpen zijn aan de maatregelen en de sancties, respectievelijk vermeld in artikel 20, §2, eerste lid, en artikel 29, §2, eerste lid, van het decreet van [...] betreffende het jeugddelinquentierecht;
- 7° de personen tot en met eenentwintig jaar, met een mogelijkheid tot verlenging tot en met vijftientig jaar, met een handicap of met een vermoeden van handicap;
- 8° de ouders, de opvoedingsverantwoordelijken en de natuurlijke personen die inwonen bij de personen, vermeld in punt 4°, 5°, 6° en 7°, of met die personen een affectieve band hebben, of in de buurt wonen of die geregeld contact hebben met hen, onder meer bij het schoolgaan, in de werksituatie of tijdens de vrijetijdsbesteding.

§3. Bij het uitvoeren van zijn missie stelt het agentschap de volgende uitgangspunten centraal:

- 1° respect voor de rechten van het kind en de jongere en zijn gezin of opvoedingsverantwoordelijken;
- 2° respect voor diversiteit;

- 3° de optimale ontwikkeling van het kind en de jongere;
- 4° de verantwoordelijkheid en de mogelijkheden van de jongere en zijn ouders of opvoedingsverantwoordelijken;
- 5° het behoud of het herstel van de maatschappelijke integratie van het kind, de jongere en zijn gezin of opvoedingsverantwoordelijken, en hun participatie aan de samenleving.

Het agentschap eerbiedigt bij zijn optreden de ideologische, filosofische en godsdienstige overtuiging van de personen tot wie het zich richt.

Het agentschap geeft mee uitvoering aan het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap, aangenomen in New York op 13 december 2006, en respecteert op elk moment de rechten van personen met een handicap die daarin geconcretiseerd zijn.”.

**Art. 9.** Artikel 5 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 7 juli 2017, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 5. §1. De kerntaken van het agentschap zijn:

- 1° de regie en strategie voor de domeinen:
  - a) de kinderopvang;
  - b) de preventieve gezinsondersteuning;
  - c) de toelagen in het kader van het gezinsbeleid;
  - d) de binnenlandse en interlandelijke adoptie;
  - e) de pleegzorg;
  - f) de integrale jeugdhulp;
  - g) de jeugddelinquentie;
  - h) het aanbod voor ondersteuning van jongeren met een handicap of een vermoeden van handicap in de typemodule diagnostiek of de typemodule GES+ in de multifunctionele centra, zoals vermeld in artikel 1, 6°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 26 februari 2016 houdende erkenning en subsidiëring van multifunctionele centra voor minderjarige personen met een handicap, en het aanbod georganiseerd door de centra voor ontwikkelingsstoornissen, zoals vermeld in hoofdstuk 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 juni 1998 tot regeling van de erkenning en de subsidiëring van de centra voor ontwikkelingsstoornissen;
- 2° de financiering van de personen, vermeld in artikel 4, §2, beheren en de voorzieningen subsidiëren, met uitzondering van de financiering van de persoonsvolgende financiering voor personen met een handicap, vermeld in artikel 3 van het decreet van 25 april 2014 houdende de persoonsvolgende financiering voor personen met een handicap en tot hervorming van de wijze van financiering van de zorg en de ondersteuning voor personen met een handicap.

Het beheren van de financiering van de personen en de subsidiëring aan de voorzieningen, vermeld in paragraaf 1, 2°, omvat de volgende taken:

- 1° de financiële lasten van de zorgtaken voor de groep, vermeld in artikel 4, §2, op zich nemen;
- 2° de gezinsbijslagen en toelagen met betrekking tot het gezinsbeleid ontvangen en de bijdragen van personen ten aanzien van wie hulp wordt georganiseerd, innen;
- 3° de financiële lasten ten gevolge van de toepassing van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp, het decreet van [...] betreffende het jeugddelinquentierecht en het decreet van 29 juni 2012 houdende de organisatie van pleegzorg opnemen. In die financiële lasten zijn de wedden, de voorschotten daarop en de vergoedingen of uitkeringen die een toebehoren van de wedden vormen of ermee gelijkstaan, van het personeel van de diensten van de Vlaamse Regering niet inbegrepen.

§2. Naast de kerntaken, vermeld in paragraaf 1, voert het agentschap ook de volgende taken uit voor de in paragraaf 1, 1°, a) tot en met h), vermelde domeinen: 1° het voeren van een geïntegreerd jeugd- en gezinsbeleid, dat de volgende taken omvat:

- a) beleid voorbereiden en ontwikkelen;
- b) beleid implementeren, coördineren en integreren;
- c) het beleid monitoren, evalueren en uitvoeren via eigen personeel en via samenwerkingsverbanden met partners;
- d) wetenschappelijk onderzoek voeren en ondersteunen;
- e) een programmatie op basis van wetenschappelijk verantwoorde criteria opstellen;
- f) informatie- en communicatiesystemen opzetten;
- g) de dienstverlening maximaal integreren;
- h) de erkennings-, vergunnings- en subsidiëringsprocessen maximaal afstemmen;
- i) de sectorale regelgeving evalueren;
- j) een kwaliteitsbeleid ontwikkelen en opvolgen;
- k) rechtsgedingen voeren voor het agentschap Opgroeien, als eiser, verweerder of tussenkomende partij, voor de hoven en rechtbanken, de administratieve rechtscolleges en het Rekenhof, met uitzondering van de rechtsgedingen voor het Grondwettelijk Hof en de internationale hoven;

2° het voeren van een geïntegreerd voorzieningenbeleid, dat de volgende taken omvat:

- a) voorzieningen, diensten, samenwerkingsverbanden en organisatoren stimuleren, toelaten, programmeren, erkennen, vergunnen, toekennen van een kwaliteitslabel, subsidiëren en handhaven en projecten subsidiëren;
- b) de kwaliteit van de erkende en vergunde voorzieningen, diensten, samenwerkingsverbanden en organisatoren opvolgen en bevorderen.”.

**Art. 10.** In artikel 6, §1, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 20 april 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden “de regie van” worden opgeheven;

2° punt 1°, 2°, 3° en 4° worden opgeheven.

**Art. 11.** In artikel 7, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 29 november 2013, worden de woorden “van de eigen personeelsleden” opgeheven.

**Art. 12.** In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 juni 2018, wordt een artikel 7/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 7/2. De taak van de ondersteuning van de kinderen en jongeren met een handicap, vermeld in artikel 5, §1, 1°, h), omvat in elk geval de volgende taken:

- 1° de criteria voor de afbakening van de doelgroep van jongeren met een handicap specificeren, de indicatiestelling en de toewijzing organiseren;
- 2° jongeren met een handicap toeleiden naar niet rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning waarbij de kloof tussen de ondersteuning die geboden kan worden door zelfzorg, mantelzorg, het sociaal netwerk en reguliere zorg, en de ondersteuningsnood van de persoon met een handicap determinerend is;
- 3° op operationeel niveau programmeren, voorzieningen vergunnen, erkennen, en subsidiëren en administratieve sancties opleggen aan voorzieningen die belast zijn met de ondersteuning van jongeren met een handicap.”.

**Art. 13.** In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 juni 2018, wordt een artikel 7/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 7/3. De taak inzake binnenlandse en interlandelijke adoptie omvat naast de kerntaken, vermeld in artikel 5, in elk geval:

- 1° optreden als Centrale Autoriteit inzake interlandelijke adoptie als vermeld in artikel 360-1, 3°, van het Burgerlijk Wetboek en het verdrag inzake de internationale samenwerking en de bescherming van kinderen op het gebied van de interlandelijke adoptie aangenomen in Den Haag op 29 mei 1993;
- 2° het ontwikkelen en uitvoeren van een geïntegreerd beleid inzake adoptie met inbegrip van een gericht beleid voor de adoptie van kinderen met 'special needs' en afstamming;
- 3° ontvangen en registreren van de aanmeldingen voor de adoptieprocedure, het verstrekken van informatie aan de kandidaat-adoptant, het begeleiden van de kandidaat-adoptant doorheen de administratieve en juridische procedure, het toezien op het correcte verloop van de procedure, het bewaren van en inzage verlenen in adoptiedossiers;
- 4° faciliteren van en toezicht houden op de samenwerking met herkomstlanden in het kader van interlandelijke adoptie."

**Art. 14.** In artikel 8 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 22 december 2006 en 29 juni 2012, wordt paragraaf 1 opgeheven.

**Art. 15.** Artikel 8/1 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 12 juli 2013, wordt opgeheven.

**Art. 16.** In artikel 10 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 15 juli 2016, 7 juli 2017 en 8 juni 2018, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in het eerste, tweede en zesde lid wordt de zinsnede "5, 6, 7, 7/1 en 8" vervangen door de zinsnede "5, 6, 7, 7/1, 7/2, 7/3 en 8";
- 2° in het eerste lid wordt de zinsnede "voorzover het om beleidsuitvoerende taken gaat," opgeheven;
- 3° in het zesde lid worden de woorden "zijn cliënteel" vervangen door de zinsnede "de personen, vermeld in artikel 4, §2".

**Art. 17.** In artikel 12 van hetzelfde decreet wordt de zinsnede "vermeld in artikelen 5, 6, 7 en 8" vervangen door de zinsnede "vermeld in artikel 5, 6, 7, 7/1, 7/2, 7/3 en 8,".

**Art. 18.** In artikel 16, tweede lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 22 december 2006, worden tussen het woord "wordt" en het woord "bijgestaan" de woorden "zowel in het agentschap als in het agentschap Opgroeien" ingevoegd.

**Art. 19.** In artikel 19, eerste lid, 1°, van hetzelfde decreet wordt tussen de woorden "de kinderen" en de woorden "en de gezinnen" de zinsnede ", de jongeren" ingevoegd.

**Art. 20.** In artikel 20 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in het eerste lid worden tussen het woord "kan" en het woord "beschikken" de woorden "voor zichzelf en voor het agentschap Opgroeien" ingevoegd;
- 2° in het eerste lid, 9°, wordt de zinsnede ", in het bijzonder de bijdragen van ouders of derden in de kostprijs van diensten" opgeheven;

3° aan het eerste lid worden een punt 12° tot en met 16° toegevoegd, die luiden als volgt:

- “12° het eventuele saldo op het einde van het voorgaande begrotingsjaar;
- 13° de bijdragen van personen ten aanzien van wie hulp wordt georganiseerd of van onderhoudsplichtige personen;
- 14° de geïnde kinderbijslagen en de ontvangsten die voortvloeien uit tussenkomsten in de geneeskundige zorgen;
- 15° huurgelden voor de gronden of gebouwen waarvan de lasten van het eigenaarsonderhoud zijn toevertrouwd aan het agentschap, alsook de volledige opbrengst uit de verkoop van die gronden of gebouwen;
- 16° bestuurlijke geldboeten.”;

4° er wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Voor een persoon als vermeld in artikel 4, §2, 4°, 6° en 7°, kan het agentschap, onder de voorwaarden die de Vlaamse Regering bepaalt, tegemoetkomen in de kosten van geneeskundige verzorging als vermeld in het eerste lid, 14°, in afwachting dat die kosten daadwerkelijk worden vergoed volgens de regelgeving betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen. Het agentschap treedt, voor het bedrag van die vergoeding, in de rechten en rechtsvorderingen van die persoon of zijn rechthebbende tegen het ziekenfonds dat de vergoeding verschuldigd is. Als de tegemoetkoming wordt verleend met een subsidie aan een erkende of gelijkgestelde voorziening waaraan de persoon is toevertrouwd, vordert die voorziening namens het agentschap de vergoeding van het ziekenfonds.”.

**Art. 21.** In artikel 22 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid, 1° en 2°, wordt de zinsnede “bedoeld in artikelen 5, 6, 7 en 8, §1,” vervangen door de zinsnede “vermeld in artikel 5, 6, 7, 7/1, 7/2 en 7/3” en wordt de zinsnede “artikel 8, §2,” vervangen door de zinsnede “artikel 8”;

2° aan het tweede lid wordt een punt 3° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“3° voor de toekomstige en onvoorziene uitgaven van het agentschap en het agentschap Opgroeien.”;

3° in het derde lid worden de woorden “Het spijzen” vervangen door de woorden “De financiering”.

Hoofdstuk 4. Wijzigingen van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp

**Art. 22.** In artikel 42, §1, eerste lid, van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp wordt de zinsnede “, overeenkomstig artikel 8/1 van hoofdstuk III van het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin” opgeheven.

**Art. 23.** Aan hoofdstuk 14/1 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van [...] houdende diverse wijzigingsbepalingen betreffende het decreet betreffende de rechtspositie van de minderjarige in de integrale jeugdhulp en het decreet betreffende de integrale jeugdhulp, wordt een afdeling 2 toegevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 2. Centra voor Kinderzorg en Gezinsondersteuning”.

**Art. 24.** In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 juni 2018, wordt aan afdeling 2, ingevoegd bij artikel 23, een artikel 78/7 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 78/7. In het kader van crisisopvang van jonge kinderen en bij verstoorde opvoedingssituaties kan de Vlaamse Regering centra voor kinderopvang en gezinsondersteuning erkennen en subsidiëren.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de opdrachten en de werking van de centra voor kinderopvang en gezinsondersteuning, alsook de voorwaarden en de procedure voor de erkenning en subsidiëring van de centra voor kinderopvang en gezinsondersteuning. De Vlaamse Regering kan bijkomende opdrachten toekennen aan de centra voor kinderopvang en gezinsondersteuning in het kader van de integrale jeugdhulp.”.

Hoofdstuk 5. Wijziging van het decreet van 20 april 2012 houdende de organisatie van kinderopvang van baby's en peuters

**Art. 25.** In artikel 18 van het decreet van 20 april 2012 houdende de organisatie van kinderopvang van baby's en peuters, het laatst gewijzigd bij het decreet van 19 januari 2018, wordt een tweede lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Bij dringende noodzakelijkheid kan die aanmaning achterwege gelaten worden en worden onmiddellijk bestuurlijke maatregelen genomen zoals vermeld in afdeling 3.”.

Hoofdstuk 6. Slotbepalingen

**Art. 26.** De Vlaamse Regering kan de bestaande decreetsbepalingen waarin de werking van het agentschap en het agentschap Opgroeien nader is geregeld, wijzigen, aanvullen, vervangen of opheffen, om ze in overeenstemming te brengen met de bepalingen van dit decreet.

De besluiten die krachtens het eerste lid worden vastgesteld, houden op uitwerking te hebben als ze niet bij decreet zijn bekrachtigd binnen negen maanden na de datum van de inwerkingtreding ervan. De bekrachtiging werkt terug tot die laatste datum.

De bevoegdheid, vermeld in het eerste lid, vervalt twaalf maanden na de inwerkingtreding van dit decreet. Na die datum kunnen de besluiten die krachtens dit artikel zijn vastgesteld en zijn bekrachtigd, alleen bij een decreet worden gewijzigd, aangevuld, vervangen of opgeheven.

**Art 27.** §1. De titularis van de functie van algemeen directeur van het agentschap Kind en Gezin, zoals vermeld in artikel 16 van het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin, zoals van kracht voor de inwerkingtreding van dit decreet, krijgt bij de inwerkingtreding van dit decreet van ambtswege een nieuw mandaat in de functie van algemeen directeur in het agentschap Opgroeien regie.

§2. De titularis van de functie van administrateur-generaal van het agentschap Kind en Gezin, zoals vermeld in artikel 16 van het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin, zoals van kracht voor de inwerkingtreding van dit decreet, krijgt bij de inwerkingtreding van dit decreet van ambtswege een nieuw mandaat in de functie van administrateur-generaal in het agentschap Opgroeien regie.

**Art. 28.** Het decreet van 7 maart 2008 inzake bijzondere jeugdbijstand, het laatst gewijzigd bij het decreet van 15 juli 2016, wordt opgeheven.

Brussel, 30 november 2018.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Jo VANDEURZEN